

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**MOŽNOSTI VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU STŘEDOŠKOLÁKŮ NA
PŘÍBRAMSKU SPOJENÉ S KRIMINALITOU**

Autor práce: Markéta Solnařová

Studijní obor: Regionální studia

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Ing. Hana Divišová

Katedra: Katedra evropských studií a veřejné správy

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

Solnařová Markéta

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Haně Divišové za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

ÚVOD	9
1 TEORETICKO-METODICKÁ ČÁST	11
1.1 Důležitost volného času z hlediska psychologie	11
1.1.1 Pojem volný čas	11
1.1.2 Možné pohledy na volný čas	12
1.1.3 Listina základních práv a svobod a Charta výchovy pro volný čas	14
1.2 Kriminalita mládeže	15
1.2.1 Možné vlivy na kriminalitu mládeže.....	15
1.2.2 Rodina jako výchovné prostředí	15
1.2.3 Vliv médií na zločinnost.....	17
1.2.4 Škola a školní prostředí	18
1.2.5 Zájmová sféra	19
1.2.6 Parta.....	20
1.3 Druhy kriminality mládeže	21
1.3.1 Majetková trestná činnost.....	21
1.3.2 Šikana	21
1.3.3 Vandalismus	22
1.3.4 Toxikomanie	23
1.3.5 Gamblerství	24
1.4 Možnosti sportovního a dalšího vyžití v Příbrami	24
1.4.1 Kam za sportem	24
1.4.2 Kam za kulturou.....	25
1.4.3 Kam za zábavou.....	26
1.5 Metodika výzkumu	26
1.5.1 Metody výzkumu	28
2. TVŮRČÍ ČÁST	31
2.1 Statistiky delikventní mládeže	31
2.1.1 Statistika mladistvých delikventů v roce 2007 a 2008	31

2.1.2	Výsledky dotazníku „Cítíte se v Příbrami bezpečně?“	33
2.1.3	Koncepce prevence kriminality města Příbram na léta 2009 – 2011	35
2.2	Děti, mládí a Oddělení sociálně-právní ochrany dětí.....	36
2.3	Vyhodnocení vlastního dotazníku na téma „Kriminalita a já“	38
2.3.1	Vyhodnocení jednotlivých otázek z vlastního dotazníku.....	40
2.4	Navržení nových projektů.....	56
3.	ZÁVĚR.....	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
	SEZNAM ZKRATEK.....	61
	SEZNAM PŘÍLOH.....	62
	PŘÍLOHY	63
	ABSTRAKT	75
	ABSTRACT	76

ÚVOD

Téma „Možnosti využití volného času středoškoláků na Příbramsku spojené s kriminalitou“ jsem si vybrala, protože se jedná o problematiku v regionu Příbramska velmi aktuální a především „bolestivou“.

V poslední době se o Příbrami hovoří jako o nejhorším městě v České republice (ČR), co se týče kriminality. V novinových článcích si čím dál více lze přečíst události, které se staly na Příbramsku, a viníky byli právě mladí lidé středoškolského věku. Učitelské noviny a Periskop (soukromé noviny Příbramska) se tomuto tématu zhoršujícího se chování velice často věnují a téměř v každém vydání lze najít článek týkající se této problematiky. Např. Periskop č. 13, kde hovoří JUDr. Eva Dundáčková, poslankyně PČR, na téma: „Co s kriminalitou mládeže“ - příloha VI.

Víme velmi málo, kde bývá dnešní mládež ve svém volném čase, jaké má názory a co je pro mladé prioritou. Hlavním cílem této práce je zjistit, jak v dnešní době středoškoláci tráví svůj volný čas, zda jsou spokojeni s možnostmi sportovního a jiného vyžití, které jim město Příbram nabízí. Dílčím cílem je pak zmapování chybějících alternativ trávení volného času v Příbrami.

Strukturu práce tvoří teoretická a tvůrčí část. Prvně jmenovaná se věnuje důležitosti volného času z hlediska psychologie, definuje tento termín, neboť v oblasti psychologie existují různé pohledy na volný čas a volno-časové aktivity.

Tvůrčí část se zaměřuje na kriminalitu mládeže, neboť existuje celá škála vlivů, které ji ovlivňují, jako je např. rodina a její výchovné prostředí, které je zajisté nejdůležitějším článkem. Výchovná funkce, morálka a způsob, jakým jsou děti vychovávány a vedeny, je velice důležitá pro budoucnost a morální formování osobnosti. Tak, jak se v rodině žije, jak se k sobě navzájem všichni chovají, jaké mají návyky, případně zlovyky a především názory na určité věci, to vše se promítne v období puberty, tedy v životě „náctiletých“.

Násilí barvitě popisované v médiích je téměř jistým předpokladem pro zvyšující se kriminalitu. Proto základní skutečností je, že z dotazníkového šetření, které bylo prováděno na některých z vybraných středních škol a ze středních odborných učilišť v Příbrami a jejího okolí, vyplyne právě to, že média, jako je televize, tisk, internet, jsou jedním z hlavních příčin delikventní mládeže. Jedním

z výsledků může být i nespokojenost mladých s možnostmi trávení volného času, které jim město Příbram nabízí. Práce se těmito tématy zabývá, snaží se zmapovat důvody, jež vedou mládež k tomu, aby prováděla trestnou činnost. Součástí práce je také klasifikace kriminality mládeže. Počínaje majetkovou trestnou činností a konče gamblerstvím.

Dále pak se práce věnuje možnostem sportovního a dalšího vyžití v Příbrami, existující pro mladé lidi středoškolského věku a vyjmenovává několik alternativ, které město nabízí v oblasti sportovního a jiného vyžití. Souhrnný seznam je pak uveden v příloze I.

Pro sběr primárních údajů je zvolen dotazník, kde jsou zohledněna kritéria pro sestavování dotazníku a charakteristika dotazovaných. Proč jsou vybráni právě mladí lidé středoškolského věku (15 - 20 let) a seznam středních škol, které jsou vybrány pro vlastní dotazníkový průzkum. Práce zohledňuje statistické sekundární údaje, které byly získány na Městském úřadě v Příbrami, týkající se kriminality středoškoláků v letech 2007 – 2008. Dále pak prevence kriminality v roce 2008 a pro léta 2009 – 2011.

V poslední části je vyhodnocen vlastní dotazník, v němž se popisují zjištěné výsledky. Je zde uveden vlastní názor na kriminalitu mládeže a v neposlední řadě jsou navrženy nové, reálné projekty, které vyplynuly z výzkumu.

V souvislosti s tematikou této bakalářské práce jsem měla možnost hovořit s několika fundovanými odborníky, kteří se buď osobně zajímají o kriminalitu mládeže, a nebo pracují v oboru. Za všechny bych chtěla jmenovat a poděkovat zejména MVDr. Josefu Řihákovi, starostovi města Příbram, JUDr. Milanu Fárovi, manažeru prevence kriminality na Příbramsku, panu Liboru Možíšovi, vedoucímu Oddělení sociálně-právní ochrany dětí a Mgr. Michaele Veselé, poradkyni v oblasti školní a sociální pedagogiky.

1 TEORETICKO-METODICKÁ ČÁST

1.1 Důležitost volného času z hlediska psychologie

1.1.1 Pojem volný čas

„Volný čas je možno chápat jako opak nutné práce a povinností, dobu, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přináší nám pocit uspokojení a uvolnění.“¹

Uspokojování potřeb volného času mladého člověka se bezprostředně projevuje dle známého úsloví: „Kdo si hraje - nezlobí“. Neuspokojování může naopak mít odraz ve skryté frustraci vedoucí až k různým formám agresivity a dalších společensky nežádoucích projevů.

Podle PÁVKOVÉ² se pod pojmem volný čas běžně zahrnují odpočinek, rekreace, zábava, zájmové činnosti, dobrovolné vzdělávání, dobrovolná společensky prospěšná činnost i časové ztráty s těmito činnostmi spojené. Z hlediska mládeže nepatří do volného času vyučování a činnosti s ním související, sebeobsluha, základní péče o zevnějšek a osobní věci, povinnosti spojené s provozem rodiny, domácnosti, výchovného zařízení a další uložené vzdělávání, ale i časové ztráty. Součástí volného času nejsou ani činnosti zabezpečující biologickou existenci člověka (jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče). Ale i z těchto činností si někdy lidé vytvoří svého koníčka, což je zřejmé např. ve vztahu k přípravě (konzumaci) jídla.

Specifickou zvláštností volného času mládeže je podle PÁVKOVÉ³ to, že z výchovných důvodů je žádoucí jeho pedagogické ovlivňování. Mládež nemá dostatek zkušeností, nedovede se orientovat ve všech oblastech zájmových činností. Mladí

¹ PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 15 s. ISBN 80-7178-295-5.

² PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha, 1999, s. 16.

³ PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha, 1999, s. 19.

potřebují citlivé vedení. Podmínkou účinnosti je, aby toto vedení bylo nenásilné, nabízené činnosti pestré, přitažlivé a účast na nich dobrovolná.

Ovlivňování volného času je závislé na věku mladých, jejich mentální i sociální vyspělosti, na charakteru rodinné výchovy, prostředí, ve kterém bývají ve svém volném čase. Zcela jistě je velmi důležitý i domov, škola, různé společenské organizace a instituce. Hodně mládeže tráví své volné chvíle na veřejných prostranstvích, venku, na ulici, často bez jakéhokoliv dohledu nebo zájmu dospělých a možná také bez smysluplného naplnění.

1.1.2 Možné pohledy na volný čas

Volný čas je možno posuzovat z mnoha různých pohledů. V úvahu přichází např. pohled ekonomický, sociologický a sociálně-psychologický, politický, zdravotně-hygienický, pedagogický, pedagogicko-psychologický a historický. Tyto jednotlivé aspekty se však prolínají a nelze je posuzovat odděleně. Velice podrobně jsou zmiňované pohledy vysvětleny autorkou PÁVKOVOU⁴.

Z ekonomického hlediska je důležité, kolik prostředků společnost investuje do zařízení pro volný čas, zda a jakým způsobem se alespoň část nákladů vrátí. Z volného času se stalo odvětví, které je využíváno jako pro výchovnou a vzdělávací činnost, tak komerčně.

Při zájmových činnostech mohou lidé získávat nové vědomosti, které lze uplatnit i v profesi nebo při rekvalifikaci. O úrovni společnosti svědčí i to, kolik prostředků jsou lidé schopni a ochotni věnovat pro využívání volného času. Krácení prostředků investovaných do této oblasti je neprozíravé, náklady se bohatě vrátí v budoucnosti.

Z hlediska sociologického a sociálně-psychologického je zapotřebí sledovat, jak činnosti ve volném čase přispívají k utváření mezilidských vztahů, zda pomáhají tyto vztahy kultivovat. Proto byl volný čas dětí a mládeže nescíslněkrát předmětem

⁴ PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha, 1999, s. 57.

úvah rodičů, pedagogů, psychologů a kriminalistů a v neposlední řadě sociologů a filozofů.

Způsob využívání volného času u mladých je ovlivněn zejména sociálním prostředím, zvláště silný je vliv rodiny. Jedná se především o podmínky, její úplnost, velikost, realizace volného času, které jsou podmíněny způsobem života rodiny, postoji, výchovou, časovými předpoklady rodičů, ekonomickou situací, úlohou prarodičů apod.

Studiem historie je možné pozorovat, že rodiče slouží svým dětem jako vzory buď pozitivní, či negativní. Rodiny, které neplní dobře svoji výchovnou funkci, se velmi často vyznačují nezájmem o to, jak dítě tráví svůj volný čas. Pokud tomu tak je, je zvýšené nebezpečí, že se dítě dostane do vlivu nežádoucí vrstevnické skupiny, kde je jeho vývoj ohrožen a zároveň velice ovlivněn jejími členy.

Jedním ze silně působících sociálních vlivů jsou též hromadné sdělovací prostředky, zejména televize. Jejich působení je jistě v mnoha směrech pozitivní, nutno však brát v úvahu i mnohá nebezpečí plynoucí z nevhodných pořadů a toho, že některé děti tráví u televize příliš mnoho času a vlastní aktivita je pak nahrazována pasivním sledováním akcí bez hlubšího prožitku. I zde musíme hledat příčinu v nedostatečném či nevhodném pedagogickém vedení.

„Pedagogická a psychologická hlediska berou v úvahu věkové i individuální zvláštnosti a jejich respektování ve volném čase. Zároveň je zapotřebí uvážit, zda a do jaké míry, jakým způsobem činnosti ve volném čase přispívají k uspokojování biologických a psychických potřeb člověka.“⁵

⁵ PÁVKOVÁ, J., et al. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 19 s. ISBN 80-7178-295-5.

1.1.3 Listina základních práv a svobod a Charta výchovy pro volný čas

„Předsednictvo České národní rady vyhlásilo *Listinu základních práv a svobod* (LZPaS) jako součást ústavního pořádku České republiky. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.“⁶

Tento dokument uznává neporušitelnost přirozených práv člověka, práv občana a svrchovanost zákona, navazující na obecně sdílené hodnoty lidství a na demokratické a samosprávné tradice našich národů. „Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezczizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.“⁷

Dalším, neméně důležitým dokumentem vztahující se k této problematice je Charta výchovy pro volný čas, která byla navržena komisí pro výchovu a vzdělávání světového sdružení pro rekreaci a volný čas (World Leisure and Recreation Association, WLRA) a schválena předsednictvem Asociace v prosinci roku 1993.

V této publikaci si mimo jiné lze přečíst, že volný čas představuje specifickou oblast lidského života, přinášející člověku zvláštní prospěch: radost ze svobody, prostor pro tvořivost, uspokojení, radost, potěšení a štěstí. Volný čas je kulturním statkem i průmyslovým odvětvím, které vytváří pracovní místa, zboží a služby. Nabízí řadu příležitostí umožňujících jednotlivcům i skupinám výběr činností a zkušeností, které odpovídají jejich potřebám, zájmům a hodnotám. Je základním lidským právem a nikomu nesmí být upírán na základě pohlaví, sexuální orientace, věku, rasy, náboženství, víry apod.

⁶ *Parlament České republiky* [online]. 2009, [cit. 22. února 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

⁷ *Parlament České republiky* [online]. 2009, [cit. 22. února 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

1.2 Kriminalita mládeže

1.2.1 Možné vlivy na kriminalitu mládeže

Stejně jako v předchozích kapitolách i v oblasti kriminality mládeže existuje mnoho faktorů, jako jsou rodina, média, zájmová sféra, parta, které ovlivňují chování mládeže. A jedním z pohledů pedagogů a psychologů je právě rodina. Ta nás od malička formuje ze všeho nejvíce.

Dle rejstříku dětí, proti kterým bylo zahájeno přestupkové nebo trestní řízení na Příbramsku v letech 2007 – 2008, je dívčí kriminalita podstatně nižší než chlapecká. Z celkového počtu 194 případů bylo trestáno 25 dívek a 169 chlapců.⁸

Podle OSMANČÍKA⁹ je struktura chlapecké i dívčí kriminality určována především majetkovými delikty (krádeže, rozkrádání, neoprávněné užívání motorových vozidel aj.), úmyslnými útoky proti zdraví a sexuálními delikty. Rejstřík dětí, proti kterým bylo zahájeno přestupkové nebo trestní řízení na Příbramsku v letech 2007 – 2008 toto potvrzuje. U chlapecké kriminality se jedná o řízení motorových vozidel bez řidičského oprávnění, krádeže, vloupání, poškození cizí věci apod. U dívek jde především o výtržnictví, přestupky proti občanskému soužití.¹⁰

1.2.2 Rodina jako výchovné prostředí

Nejdůležitějším dokumentem, upravující rodinu, je Zákon č. 94/1963, Zákon o rodině, ze dne 4. prosince 1963, ve znění pozdějších předpisů. „Rodinou se rozumí

⁸ Rejstřík dětí, proti kterým bylo zahájeno přestupkové nebo trestní řízení na Příbramsku v letech 2007-2008. Statistiky získané na MěÚ v Příbrami na Oddělení sociálně-právní ochrany dětí.

⁹ OSMANČÍK, O. *Kriminalita mládeže. Studie o mladistvých delikventech*. Praha, 1968, s. 82.

¹⁰ Rejstřík dětí, proti kterým bylo zahájeno přestupkové nebo trestní řízení na Příbramsku v letech 2007-2008. Statistiky získané na MěÚ v Příbrami na Oddělení sociálně-právní ochrany dětí.

zpravidla malá skupina lidí, která vzniká manželstvím a umožňuje vzájemné soužití mezi oběma manželskými partnery, soužití rodičů a jejich dětí, utváření vztahů mezi příbuznými a vztahů mezi rodinou a společností.“¹¹

Podle ČÁPA¹² rodina poskytuje dítěti modely k napodobování a identifikaci. Předává mu základní model – model sociální interakce a komunikace v malé sociální skupině. Začleňuje dítě do určitého způsobu života a předává mu určité sociální požadavky a normy.

MAŇÁK¹³ tvrdí, že se názory na rodinnou výchovu, na její význam, zaměření a prostředky jejího působení vyvíjely spolu se společností a vždy do značné míry souvisely také s celkovou orientací výchovně-vzdělávacího systému v tom, kterém období života společnosti. Na počátku druhé poloviny 20. století byla, jako jeden ze záměrů socialistického životního způsobu, prosazována zaměstnanost obou rodičů a zároveň s tím myšlenka, že rodiče přenechají značnou část odpovědnosti za výchovu dětí specializovaným institucím a využijí takto získaný čas pro své sebevzdělávání, veřejně politickou činnost a zájmové aktivity.

Podle MAŇÁKA¹⁴ má rodina ve vyspělých společnostech hlavní odpovědnost za výchovu svých dětí. Tato odpovědnost vychází z historických a kulturních tradic života společnosti a je zakotvena v jejích právních a mravních normách. V životě rodiny se v pozitivním smyslu promítají celkové, dlouhodobé důsledky výchovy jejich dětí. Od určitého věku dětí nemůže rodina zabezpečit komplexní a multikulturní rozvoj dítěte svými vlastními silami a je v tomto směru odkázána na spolupráci s jinými specializovanými institucemi.

¹¹ MAŇÁK, J., et al. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a psychologie*. Brno: Padio, 1998, 54 s. ISBN 80-85931-58-3.

¹² ČÁP, J. *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha, 1993, s. 272-273.

¹³ MAŇÁK, J., et al. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a psychologie*. Brno, 1998, s. 54.

¹⁴ MAŇÁK, J., et al. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a psychologie*. Brno, 1998, s. 55.

„Rodina je tradičně považována za hlavního činitele, jenž svým selháním dětem umožňuje kriminální chování.“¹⁵

Kromě rodiny se na výchově dětí podílejí, např. škola a učitelé, světské a církevní organizace určené výhradně dětem a mládeži, sportovní, zdravotnické, ekologické, odborové a další organizace, které se orientují v rámci své programové činnosti také na výchovu dětí a mládeže, hromadné sdělovací prostředky – rozhlas, televize, film a tisk.

1.2.3 Vliv médií na zločinnost

Za média, které ovlivňují zločinnost mládeže, můžeme považovat především televizi, nyní již každému dostupný internet a také některý bulvární tisk.

„Lidé jsou televizí ovlivňováni takřka od raného věku, které zasahují do hodnotových postojů systému socializace a utváření osobnosti. Pohádky, které jsou konstruovány tak, aby dobro zvítězilo nad zlem, jsou dnes docela jiné. Je v nich vždy akcent na agresi, vždy se v nich věnuje příliš prostoru řešení konfliktu násilím, namísto řešení řekněme verbálnímu.“¹⁶ Jako např. některé animované seriály pro děti (hodně se objevují především na televizní stanici „Jetix“).

Televize v řadě domácností funguje jako prostředek umožňující rodičům věnovat se svým záležitostem v době, kdy by se měli věnovat dětem, popř. mladistvým.

¹⁵ MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence: Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže*. Praha: Portál, 1998, 37 s. ISBN 80-7178-226-2.

¹⁶ HANZOVÁ, M., et al. *Práva a povinnosti našich dětí*. Praha: Victoria Publishing, 1995, 85 s. ISBN 80-7187-007-2.

„Škodlivé účinky na děti a mládež může mít jak násilí fiktivní, např. v počítačových hrách, tak naturalisticky popisované násilí skutečné, tak i nejasná hranice mezi tím, co se opravdu stalo a co nadsadili pro větší účinnost autoři pořadu.“¹⁷

Televize tvoří zvukovou kulisu, jež je běžným vybavením každé domácnosti. Téměř každý mladistvý si dnes nevybere např. dokumentární film, ale raději volí kazetu násilnou, či pornografickou. Bohužel je to jev této doby. A tato práce chce nabídnout jiné a smysluplné volno-časové aktivity. A mají-li být tyto činnosti efektivní, musí přinášet užitek všem zúčastněným stranám, jako je např. spokojenost, radost, vyžití a především nedelikventnost.

Na některých televizních kanálech jsou k dispozici velmi drastické záběry, díky nimž mladí lidé mohou nabývat dojmů, že násilí je každodenním běžným jevem a jeho páčání je jednou z účinných možností jak dosáhnout svého. U malých dětí prostřednictvím této „televizní“ reality dochází k falešné představě o tom, jak to ve světě chodí.

1.2.4 Škola a školní prostředí

„Vliv školního prostředí na utváření osobnosti mladého člověka je obecně uznáván. Vedle rodičů ovlivňuje v tomto období jeho život osobnost učitele, kolektiv třídy, stálost nebo změny tohoto kolektivu, organizace práce ve škole, soustava trestů nebo odměn, stupeň ukázněnosti a vůbec úroveň výchovné a vyučovací práce školy, mládežnické organizace.“¹⁸

OSMANČÍK¹⁹ uvádí, že vliv školy může působit jako další, nový činitel v součtu kladných zaměřených sil utvářejících životní zaměření osobnosti.

¹⁷ MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence: Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže*. Praha: Portál, 1998, 104 s. ISBN 80-7178-226-2.

¹⁸ OSMANČÍK, O. *Kriminalita mládeže. Studie o mladistvých delikventech*. Praha: Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, 1968, 87 s.

¹⁹ OSMANČÍK, O. *Kriminalita mládeže. Studie o mladistvých delikventech*. Praha, 1968, s. 87.

V případech, že by například eventuelní rozvrácené rodinné prostředí působilo na dítě negativním směrem, což bývá pokládáno za častý případ, může vliv školního kolektivu, tyto negace zvrátit. Konečný výsledek závisí pak na celkové souvislosti všech faktorů, na síle a kvalitě tohoto vlivu. Nevylučuje však i opačné (negativní) působení školy, které může být vyvoláno např. nevhodně se vyvíjejícími vztahy učitele a dítěte, učitele a rodiny apod., což může mít za následek porušený vztah ke vzdělání, k pravidelné práci i ke společnosti.

Nedostatečné školní vzdělání je jedním z faktorů, který se výrazně uplatňuje u delikventní mládeže.

Dnes stále více slábne vliv rodin na děti a právě škola je viděna jako jediné prostředí, které je schopné optimálně působit na dítě v souladu se zájmy společnosti. Od školy se dnes očekává výchovné socializační působení více, než je možné. Dnešní politika trhu podporuje především žáky nadané a ti méně nadanější jsou vzdělávacím systémem zanedbáváni.

1.2.5 Zájmová sféra

Důležitým činitelem motivace je zájem, který pramení z potřeb. Jestliže se určitá potřeba častěji uspokojuje, vyvolává v mozku trvalejší spoje. Časté zaměstnávání se určitým předmětem může tedy vést k upřednostňování určitých předmětů, určitých činností a tím k vytváření tohoto jevu. Liší se od potřeby tím, že se vztahuje k mnoha stránkám osobnosti, zejména ke schopnostem, citovému životu, pozornosti. Vyjadřuje poměrně stálé zaměření osobnosti vůči okolí a společnosti.

„Jednání mladistvého, který nemá vytvořenou žádnou, nebo aspoň téměř žádnou strukturu zájmů, podléhá podstatně více nahodilostem, okamžitým popudům, směřuje hned tím, hned jiným směrem bez nějakého zaměření, bez pevnějšího pohledu do budoucnosti, bez perspektivy, která by jeho jednání eventuelně usměřňovala.

Taková situace je pak příznivou i pro vznik trestné činnosti, zejména u osob sugestibilních.²⁰

1.2.6 Parta

OSMANČÍK²¹ tvrdí, že je všeobecně známo, že čím více mladý člověk dospívá, tím méně je závislý na svých rodičích a rodině, a rovněž tak výchovná funkce školy, pokud vůbec přichází v úvahu, pozvolna slábne. Mladý člověk v tomto věku vůbec intenzivně prožívá rozpor mezi slovy a činy dospělých, mezi skutečností a ideálem a ukvapená tendence ke zevšeobecňování a zvýšená kritičnost jej vede k určité revoltě vůči dospělým, ať to již jsou rodiče, učitelé, mistři, policie, která podle okolností a temperamentu mladistvých může nabývat nejrozmanitějších forem. Takováto revolta bývá někdy doprovázena i okázalým pohrdáním hodnotami uznávanými dospělými a ukvapené zevšeobecňování může mít za následek, že vedle hodnot skutečně pochybné povahy jsou zatracovány hodnoty opravdu cenné.

„Party mladistvých delikventů mají po všech stránkách odlišný charakter než party mladistvých nedelikventů, u kterých zřejmě převažuje kladný moment z hlediska zdárného rozvoje osobnosti mladistvého.“²²

„Delikventní party u nás skoro vždy vznikají z podskupin mladých lidí, kteří se dobře znají z jedné instituce, méně často se rekrutují z mládeže bydlící na jednom sídlišti, resp. v jedné čtvrti, jak tomu je častěji v západních zemích. Tyto skupiny se buď úplně vymknou běžným mechanismům sociální kontroly (přestanou chodit do

²⁰ OSMANČÍK, O. *Kriminalita mládeže. Studie o mladistvých delikventech*. Praha: Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, 1968, 118 s.

²¹ OSMANČÍK, O. *Kriminalita mládeže. Studie o mladistvých delikventech*. Praha, 1968, s. 131.

²² OSMANČÍK, O. *Kriminalita mládeže. Studie o mladistvých delikventech*. Praha: Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, 1968, 136 s.

učení, do školy, do práce), vytvoří si vlastní hodnotové preference a chovají se vysoce autonomně, anebo což je méně časté, se kontrole vymknou jen v době svého volna.“²³

1.3 Druhy kriminality mládeže

1.3.1 Majetková trestná činnost

Tento druh kriminality se u mládeže vyskytuje nejčastěji. Jedná se především o krádeže věcí z automobilů, či automobilů samotných, nebo poškozování cizího majetku.

1.3.2 Šikana

Šikana, v angličtině bullying²⁴, označuje fyzické i psychické omezování nebo týrání jedince v kolektivu. Dochází k ní ve všech skupinách věkových i sociálních. Setkáváme se s ní v jakémkoliv typu škola a školských zařízeních, v armádě, sportovním klubu, ve vězení, ale i v rodině. Varianty šikany jsou velmi různé, stejně jako metody kterými je prováděna. Zpravidla má agresor nad obětí fyzickou i početní převahu.

Také chování učitele ve škole, zejména jeho nezájem či agresivita, se mohou stát impulzem šikanování ve třídě. Učitel může svým chováním nevědomky označit jedince, který se stává obětí šikanování svých spolužáků. Mladí ve škole se špatným prospěchem, agresivní, sdružující se v různých subkulturách s napojením na různé asociální vlivy (herny, alkohol, drogy) mají vysoké riziko sociálního selhání.

²³ MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence: Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže*. Praha: Portál, 1998, 85 s. ISBN 80-7178-226-2.

²⁴ KNEZOVIC, M. *Anglicko-český, česko-anglický slovník*. Praha, 1991, s. 342.

Šikana je v dnešní době velice diskutované téma, a proto i nejen v novinových člancích si o ní lze přečíst. Např. v Učitelských novinách (UN) č. 38/2007, kde hovoří Mgr. Michaela Veselá na téma „Šikana není fata morgana“ – příloha II. Nejčastěji bývá postihována podle ustanovení trestního zákona, a to jako např. trestný čin omezování osobní svobody (podle § 231), trestný čin vydírání (podle § 235), trestný čin útisku (podle § 237).²⁵ Existuje mnoho institucí, společenství a organizací, které se šikanou dnes a denně bojují, např. pedagogicko-psychologické poradny, Linka bezpečí, Dítě v tísni.

1.3.3 Vandalismus

Úmyslné poškozování a ničení veřejného i soukromého majetku, neboli vandalismus, nepřináší pachateli žádné materiální obohacení a ke kterému pachatel zpravidla nemá žádný motiv. Většinou tak koná jen pro vlastní potěšení či pro potřebu odreagovat se. Často k němu dochází pod vlivem alkoholu nebo drog.

O zvyšující se hrozbě vandalismu hovoří i článek, který na svých internetových stránkách uvedl Příbramský deník dne 27. 2. 2009 s nadpisem: Pětice vandalů demolovala čekárnu. „Mladíci se pustili do demolice čekárny v zastávce MHD v Příbrami Na Rynečku. Na jejich počínání upozornil městské strážníky náhodný svědek. Hlídka zadržela pět mladíků na místě a vyzvala je, aby předložili průkazy totožnosti. Jednalo se o chlapce ve věku 14 až 23 let. Protože v tomto případě bylo podezření ze spáchání trestného činu, strážníci přivolali hlídku Policie ČR a zadržené osoby jim na místě předali, informoval Milan Fára z Městské policie Příbram.“²⁶

²⁵ *Zákony ČR - trestní zákon* [online]. 2009, [cit. 12. března 2009]. Dostupné na WWW: < <http://www.zakonycr.cz/seznamy/140-1961-Sb-trestni-zakon.html>>.

²⁶ *Příbramský deník* [online]. 2009, [cit. 3. března 2009]. Dostupné na WWW: < <http://pribramsky.denik.cz/zlociny-a-soudy/vandalove20090226.html>>.

1.3.4 Toxikomanie

Zákon, který se týká tohoto problému, je zákon č. 379/2005 Sb. O opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. A zákon č. 37/1989 Sb. O ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů.²⁷

Jednou ze skutečností, která vytváří podmínky pro vznik trestné činnosti a zaujímá zvláštní místo, je *alkoholismus*. Je známo, že pod vlivem alkoholu a drogy je páchána velká část trestných činů. To dokazuje článek z novin „Příbramský deník“ ze dne 30. března 2009, kdy policisté jeli za řidičem vozu Mazda od Milína až do obce Brod. Nakonec museli použít varovný výstřel a prostřelili zadní kolo vozu. Ukázalo se, že řidičem byl teprve osmnáctiletý mladík, který neměl žádné oprávnění k řízení automobilu a navíc byl pod vlivem drog.²⁸

Dále pak drogová závislost představuje celospolečenský problém, který se zdá být téměř neřešitelným. Existuje mnoho protidrogových ústavů, téměř denně se pořádají komunikační pořady zaměřené na primární prevence drogových závislostí, rozdává se spousta letáků a knížek, které směřují proti drogám a chtějí pomáhat drogově závislým. Dne 17. března 2009 v Kulturním domě v Příbrami pořádala společnost Medea Kultur, s. r. o. komunikační pořad zaměřený na primární prevenci drogových závislostí. Vystoupili zde přední odborníci zabývající se touto problematikou, jako např. PhDr. Ivan Douša, pplk JUDr. Miloslav Dočekal, kteří uvedli posluchače do dané problematiky a poskytli kvalifikované aktuální informace týkající se tématu. Součástí byla i diskuze, ve které byly mládeži zodpovězeny dotazy.

²⁷ Zákon ze dne 19. srpna 2005, č. 379/2005, Sb. O opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 37/1989 Sb. O ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ *Příbramský deník* [online]. 2009, [cit. 30. března 2009]. Dostupné na WWW: <<http://pribramsky.denik.cz/zlociny-a-soudy/pb-vystrel20090330.html>>.

1.3.5 Gamblerství

Gambling, gamblerství, závislost na automatech, nebo-li patologické hráčství. Pravděpodobnost neúspěchu je vždy mnohokrát vyšší než naděje na úspěch či výhru. Proces, při kterém se člověk stává závislým, má několik fází: 1. fáze vyhrávací, 2. prohrávání, 3. zoufalství a 4. beznaděj. Takto krátce by se mohl popsat proces, při kterém člověk ztrácí peníze, úctu, přátele, zdravou soutěživost a postupem času všechno.

Nejčastější a nejrozšířenější formou hazardní hry tvoří tzv. výherní automaty, karetní hry, sázkové hry, loterie, tomboly.

„Jako varovné signály můžeme považovat např. to, že člověk hraje častěji a hazardní hra mu zabírá čas, který by mohl trávit (případně dříve trávil) mnohem užitečněji a příjemněji, zanedbává školu, práci, rodinu, přátele a zájmy, začne lhát, podvádět, někdy i krást, ve vztahu ke hře se špatně ovládá - pokračuje v hraní i tehdy, když je v jasném rozporu s jeho zájmy.“²⁹

1.4 Možnosti sportovního a dalšího vyžití v Příbrami

Město Příbram mladým nabízí hned několik možností, které mohou využívat v oblasti sportovní, kulturní i zábavné činnosti. Ty nejvíce žádané a tudíž i nejvyužívanější jsou uvedeny v souhrnném seznamu v příloze I.

1.4.1 Kam za sportem

Sportovní zařízení města Příbram je příspěvkovou organizací města, která vznikla osamostatněním několika ucelených středisek zajišťujících sportovní a rekreační služby a s nimi spojené aktivity k 1.7.2004. Organizace nabízí služby nejen

²⁹ *Poradenské centrum* [online]. 2009, [cit. 2. března 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.poradenskecentrum.cz/gambling.html>>.

pro obyvatele celého regionu Příbram, ale i regionům sousedním. Tato organizace zaměstnává celkem 70 pracovníků.

Mezi hlavní náplně služeb, které organizace zajišťuje, patří: provozování tělovýchovných a sportovních služeb, tělovýchovných a sportovních zařízení sloužící k regeneraci a ke kondici, ubytovací činnost.³⁰

Nejvyužívanějšími sportovními zařízeními ve městě jsou Aguapark, Nový rybník, Zimní stadion, fotbalové kluby FK Marila a SK Spartak, Oxygen klub či Fitness centra.

Součástí aquaparku je venkovní bazén, vnitřní bazén, dvě vířivky, dva tobogány, sauna, pára, bazének pro děti a kojence a další. V areálu Nového rybníku je např. minigolf, dráha pro motokáry, horolezecká stěna, skate park, letní kino a samostatný rybník vhodný pro koupání. Zimní stadion nabízí 2 kryté ledové plochy se zázemím, součástí komplexu je restaurace se salónekem, prodejna sportovních potřeb, tenisový kurt a zrcadlový sál.

1.4.2 Kam za kulturou

Také v oblasti kultury může město nabídnout několik velice krásných kulturních zařízení. Mezi nejvýznamnější patří Divadlo Antonína Dvořáka, Kino Příbram, Letní kino, Knihovna Jana Drdy, Galerie Františka Drtikola, Galerie V Potoční, Hornické muzeum nebo Muzeum III. odboje.

Lze předpokládat, že jedním z výsledků z dotazníkového šetření bude to, že větší procento dotazované mládeže považuje kulturu, konkrétně např. divadlo jako nedobrovolnou činnost a tuto instituci navštíví pouze minimálně, a to s rodiči nebo právě při konání nějaké školní akce.

³⁰ *Sportovní zařízení města Příbram* [online]. 2009, [cit. 28. února 2009]. Dostupné na WWW: <<http://szm.pb.cz/>>.

1.4.3 Kam za zábavou

Možností, kde se mladí mohou v Příbrami bavit je několik. Jako v každém městě i zde provozují svou činnost různé bary, kluby, diskotéky, sport-bary, kavárny a internetové kavárny.

A právě na místech, jako jsou tato, většinou vznikají konflikty mezi mladými, které mohou vyústit v potyčku, rvačku a případně ublížení na zdraví (s následkem smrti). To dokazuje známá kauza z loňského roku 2008, kdy útočník v německé uniformě zabíjel v Příbrami bajonetem. „Kamery v příbramské restauraci natočily vraždu 18letého mladíka. Najít pachatele tak byl pro policii snadný úkol. Teď zkoumá motiv, mohl být politický. O dva roky starší útočník byl v době činu oblečen do vojenské uniformy. Podle odborníků jde o blůzu bundeswehru....“³¹

1.5 Metodika výzkumu

Cílem práce je zjistit, jak v dnešní době středoškoláci tráví svůj volný čas, kde se nejvíce pohybují, a jaký je jejich názor na zvyšující se kriminalitu v Příbrami. Otázky týkající se bezpečnosti a policejní práce ve městě. Zajistit informace o jejich životním stylu, jaká sportovní a jiná zařízení navštěvují, zda jsou spokojeni se střední školou, kterou právě studují. Součástí výzkumu je také zjistit, zda mají mladí zkušenosti s drogami, jaké znají, zda požili v jakékoliv těžké životní situaci nějakou návykovou látku a jakou. V dotazníkovém šetření je i část, kde mladí mohou navrhnout nové, reálné i nereálné projekty, které by ve městě přivítali, aby pomohly snížit kriminalitu

v Příbrami. Jedním ze smyslů práce je i zmapovat důvody a pochopit, proč se mládež středoškolského věku a v takovém množství dopouští delikventní činnosti, jaké existují

³¹ *Zprávy iDnes* [online]. 2009. [cit. 3. března 2009]. Dostupné na WWW: <http://zpravy.idnes.cz/utocnik-v-nemecke-uniforme-zabijel-v-pribrami-bajonetem-pjb-/krimi.asp?c=A080123_123915_krimi_pei>.

další možnosti, kterými by samo město napomohlo ke snížení kriminality, aby obyvatelé mohli zase bez obav, strachu a v klidu žít a pracovat.

Otázkou ovšem zůstává, zda si vůbec mladí připouštějí a uvědomují vážnost situace, ve které se momentálně všichni nacházíme, jak hodnotí bezpečnost ve městě. Právě i to je součástí dotazníkového průzkumu.

Základními metodami sběru primárních údajů je pozorování a dotazování. Při pozorování se lidem nepokládají otázky, ale sleduje se, jak se chovají a jaké mají pocity. Nedochází zde k přímému kontaktu mezi pozorovatelem a pozorovaným. „Výhodou této metody je, že není závislá na ochotě pozorovaného spolupracovat nebo odpovídat na otázky. Pokud navíc pozorovaný neví, že je pozorován, nemůže sám záměrně změnit své chování a tím zkreslit sledované skutečnosti.“³² Smyslem dotazování je zadávání otázek respondentům, jejichž odpovědi jsou podkladem pro získání požadovaných primárních údajů. Existuje několik typů dotazování: elektronické, písemné, osobní a telefonické.

Při přípravě dotazování je velice důležité vytvořit si vlastní seznam informací, který má sběr informací přinést, určit si způsob dotazování a specifikovat cílovou skupinu respondentů a jejich výběr. Dále konstrukce otázek ve vazbě na požadované informace, zároveň konstrukce celého dotazníku a také velice důležitá je samostatná pilotáž.

KOZEL³³ uvádí základní principy správného dotazování: *princip potvrzení osobnosti respondenta*. Ten požaduje, aby osobnost dotazovaného získala dostatečný prostor se ve svých odpovědích vyjádřit, a měl by vytvořit dojem, že odpovědi respondenta jsou velmi důležité a zadavatel výzkumu se jimi bude řídit při řešení problému. Celý dotazník by měl umožnit respondentovi jeho individuální názor, i když jej třeba nebudeme vyhodnocovat.

V rámci *principu přijetí osobnosti tazatele* chápeme dotazovaného v obecnější podobě. Tento princip se uplatňuje v podobě personifikace dotazníku při dotazování

³² KOZEL, R., et al. *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada Publishing, 2006, 138 s. ISBN 80-247-0966-X.

³³ KOZEL, R., et al. *Moderní marketingový výzkum*. Praha, 2006, s. 153.

písemném či elektronickém. Respondent si totiž pod otázkami personifikuje určitou osobu. Z charakteru otázek vyvozuje vlastnosti této virtuální osoby. Vzniklou sympatií nebo averzí jsou potom ovlivňovány jeho odpovědi.

Princip časové úměrnosti požaduje vhodně zvolit dobu dotazování, aby byla přiměřená tématu, místu a situaci. Průměrně se doba dotazování pohybuje mezi 30 – 50 minutami.

„*Princip přijetí tématu* představuje především vytvoření důležitosti tématu jak u dotazovaného, tak u tazatele. Vytváří potřebnou atmosféru, určitou míru zodpovědnosti, povinnosti držet se tématu, odstraňuje ironii a vtipkování u jedinců, kteří k němu při odpovídání mají sklon.“³⁴

1.5.1 Metody výzkumu

Samostatný dotazníkový výzkum se týká mladých lidí, středoškolského věku (15 – 22 let), kteří navštěvují střední školy ve městě Příbram a jeho okolí. Konkrétně: Obchodní akademie a vyšší odborná škola Příbram, Gymnázium – Komenského v Příbrami, Integrovaná střední škola Příbram, Střední zdravotnická škola Příbram a Střední průmyslová škola a vyšší odborná škola Příbram. Studenti byli vybráni náhodným výběrem od 1. – 4. ročníku, popř. od 1. - 3. ročníku u oborů bez maturity. Celkem bylo dotazováno 247 studujících, kteří odpovídali daným kritériím. Cílem bylo zjistit co nejvíce primárních, kvantitativních informací, které přiblížily život středoškoláků.

Důvod, proč pro výzkum byli vybráni právě mladí lidé tohoto věku, je prostý. V poslední době se čím dál více v oblasti kriminality hovoří právě o delikventní mládeži.

Nejlépe využitelný způsob je v tomto případě dotazování, metoda dotazníkového šetření – samostatný dotazník je uveden v příloze III. Právě tato metoda a její výhody, jako je jednoduchost, stručnost a jasnost, je v daném případě

³⁴ KOZEL, R., et al. *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada Publishing, 2006, 153 – 154 s. ISBN 80-247-0966-X.

nejlépe vyhovující. Studenti byli dotazováni písemnou formou, vyučující jim rozdali dotazníky na téma: „Já a kriminalita“ a po jejich vyplnění je odevzdali zpět vyučujícím.

Při formulování otázek se používají základní pravidla, mezi která patří: ptát se přímo, jednoduše, užívat známý slovník a jednovýznamová slova, ptát se konkrétně, nabízet srovnatelné odpovědi, užívat krátké otázky, vyloučit zdvojené, negativní, motivační otázky aj. Existuje celá řada typů otázek - kontaktní, filtrační, nominální, kontrolní, dokreslující, otevřené, uzavřené, polouzavřené, přímé, nepřímé.

Podle KOZLA³⁵ je u této metody velice důležité a nutné správně určit výběrový vzorek respondentů. Proces výběru vzorku sleduje tři základní kroky: vybrat rámec vzorku (koho), určit techniku výběru vzorku (jak), stanovit velikost vzorku (kolik). U velikosti vzorku se setkáváme s těmito koncepčně odlišnými přístupy: nákladový přístup, slepý odhad a statistický přístup. V této práci byla zvolena kombinace slepého odhadu a nákladového přístupu. U prvně jmenovaného se především vychází z dosavadních zkušeností, z intuice a tradice. U nákladového je určení velikosti vzorku založeno na kalkulaci finančních a časových nákladů na zjištění odpovědi od jednoho respondenta. Dopředu určený celkový rozpočet je porovnán s jednotkovými náklady, z toho se vypočítá, na kolik kontaktů rozpočet vystačí.

Prvotní dotazník byl verifikován 20 studentům OA a VOŠ, aby se zjistilo, zda jsou otázky správně a jednoznačně položeny. Nebyly zjištěny žádné nároky na doplnění, takže dotazník byl využit ve vlastním výzkumu bez dalších úprav.

Vzhledem k tomu, že se dotazníkové šetření v celém obsahu týká mladých lidí, lze předpokládat u každé střední školy téměř stejné výsledky. Hlavní hypotéza je taková, že mladé lidi ve většině nepřekvapilo to, že se o městě Příbram hovoří jako o nejhorším městě v ČR, ohledně kriminality. O tomto problému vědí a dostatečně ho vnímají, jmenují několik nebezpečných míst ve městě a mají spoustu nápadů jak tento problém řešit.

Také bezpečí ve městě na stupnici od 1 – 5 (1-výborný stav, 5-velice špatný stav) se odpovědi budou pohybovat průměrně mezi 4. a 5. stupněm. Při zaslechnutí slova kriminalita se mladým lidem středoškolského věku většinou vybaví strach

³⁵ KOZEL, R., et al. *Moderní marketingový výzkum*. Praha, 2006, s. 155.

a obavy o svůj život. Vzhledem k dotazníkovému šetření, které provádělo město Příbram, i zde je možno předpokládat, že se mladí bezpečně necítí v časných ranních hodinách, večer, v noci a především mají strach z lidí, pohybujících se v jejich okolí, z nedostatečného pouličního světla a také z nepřizpůsobivých občanů, kteří žijí ve městě.

Jedna z dílčích hypotéz se týká drogové problematiky a trávení volného času. V dnešní době jsou návykové látky skloňovány ve všech pádech, a to nejen v médiích. Na druhém stupni základních škol jsou čím dál častěji žáci informováni o špatnostech, problémech a následcích, které drogové závislosti přinášejí. Právě proto mladí přicházejí na střední školy s dostatečnými informacemi a znalostmi, které se týkají této problematiky. Všichni znají drogu typu alkohol, cigarety a marihuana. Větší část mladé populace už někdy slyšela o LSD, pervitinu, kokainu a extázi. Dílčí hypotéza předpokládá větší znalost návykových látek mezi středoškoláky.

Co se týče volného času a volno-časových aktivit, město nabízí několik alternativ trávení volných chvil. To mladí také určitě zaznamenali, proto dílčí hypotéza předpokládá, že z větší části jsou spokojeni se sportovním a jiným vyžitím, které jim Příbram nabízí. Samozřejmě jmenují zařízení, která navštěvují a jak často, dále navrhuje nové projekty, které by uvítali pro své pobavení a zároveň by pomohly ke snížení kriminality na Příbramsku.

2. TVŮRČÍ ČÁST

Tato část se mimo jiné věnuje statistickým údajům týkajících se delikventnosti středoškoláků. Zabývá se výsledky z dotazníku, který byl prováděn městem Příbram na téma: „Cítíte se v Příbrami bezpečně?“ Vyhodnocení vlastního průzkumu a porovnání vlastních výsledků s výsledky získaných na MěÚ v Příbrami. Jednou z oblastí této části je i prevence kriminality, kterou město připravilo pro léta 2009 – 2011.

2.1 Statistiky delikventní mládeže

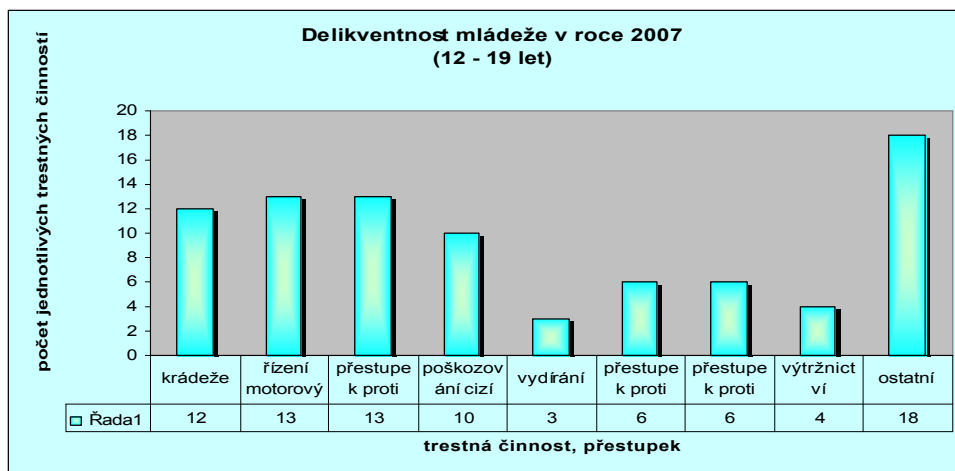
2.1.1 Statistika mladistvých delikventů v roce 2007 a 2008

Tyto statistiky byly získány na Městském úřadu (MěÚ) v Příbrami na oddělení Sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). Jedná se o delikventní mládež, proti které bylo vedeno trestní, nebo přestupkové řízení v letech 2007 – 2008.

V roce 2007 bylo celkem evidováno 85 případů, kdy se mladiství dopustili přestupku či trestného činu. Jednalo se o 12 dívek a 73 chlapců ve věku 12 – 19 let. Nejčastějšími případy bylo řízení motorových vozidel bez řidičského oprávnění, 15,3% z celkového počtu případů a přestupek proti majetku, se shodným počtem také 15,3%. Jako další nejčastější delikventní činností byly krádeže 14%. Dále pak poškozování cizí věci 12%, přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích 7%, přestupek proti občanskému soužití 7%, výtržnictví, ublížení na zdraví, pohlavní zneužití, vydírání, vloupání do aut a podvody.³⁶ Grafické znázornění, obrázek č. 1.

³⁶ Rejstřík dětí, proti kterým bylo zahájeno přestupkové nebo trestní řízení na Příbramsku v letech 2007-2008. Statistiky získané na MěÚ v Příbrami na Oddělení sociálně-právní ochrany dětí.

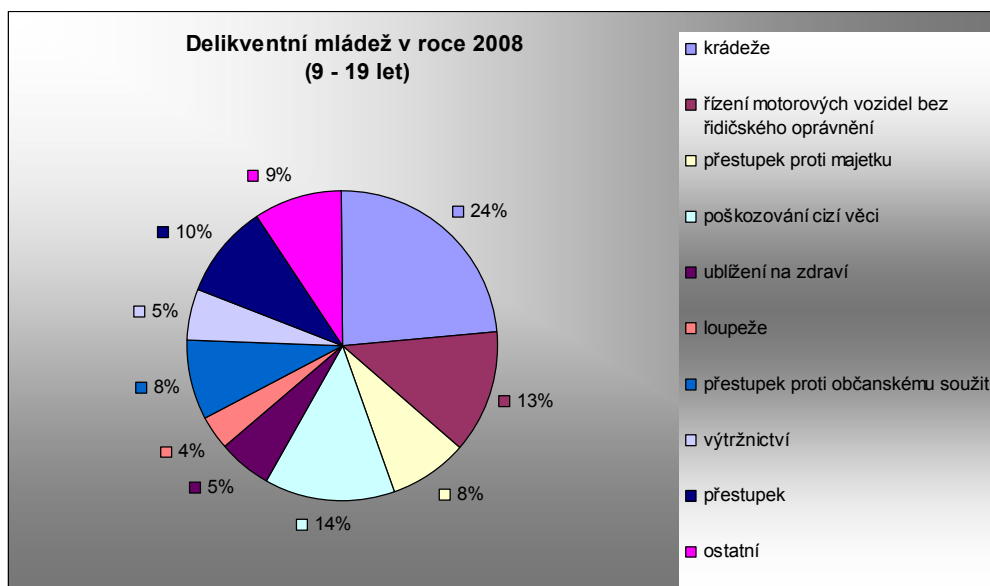
Obrázek č. 1: Delikventní mládež v roce 2007

V roce 2008 už to bylo 110 případů, z toho dívek bylo 13 a chlapců 97 ve věku 9 – 19 let. Nejmladšímu pachateli je teprve 9 let, chlapec, který spáchal trestný čin poškození cizí věci. V tomto roce se stala nejčastějším trestným činem krádež, která činila téměř 24%, následně pak poškození cizí věci 14%, řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění činilo zhruba 13%, přestupek proti občanskému soužití 8%, přestupek proti majetku 8%, ublížení na zdraví 5,5%, přestupky, které činily přibližně 10%, dále pak vloupání, loupeže, pohlavní zneužívání, výtržnictví, fyzické napadení spolužáka, distribuce marihuany, přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a zpronevěra³⁷ - obrázek č. 2.

³⁷ Rejstřík dětí, proti kterým bylo zahájeno přestupkové nebo trestní řízení na Příbramsku v letech 2007-2008. Statistiky získané na MěÚ v Příbrami na Oddělení sociálně-právní ochrany dětí.

Obrázek č. 2: Delikventní mládež v roce 2008

2.1.2 Výsledky dotazníku „Cítíte se v Příbrami bezpečně?“

Dotazníkové šetření k bezpečnosti ve městě s názvem „Cítíte se v Příbrami bezpečně?“ zrealizovalo město Příbram na vlastní náklady v loňském roce 2008. Cílem tohoto šetření bylo zjistit, jak občané vnímají bezpečnostní situaci ve městě, co považují za největší problém v oblasti bezpečnosti a proč, jak jsou sami ochotni přispět ke změně stávající situace, která opatření zabraňující páchání trestné činnosti považují za nejúčinnější. V rámci výzkumu bylo vyplněno 764 dotazníků, z nich bylo 727 podrobně analyzováno, 37 jich bylo z hodnocení vyřazeno, protože byly např. vyplněny osobou bydlící mimo Příbram, nebo byl vyplněn hromadně více osobami apod. Občané se mohli do tohoto šetření zapojit od 1. dubna 2008 vyplněním elektronického dotazníku umístěného na webových stránkách města, nebo byl také v písemné podobě distribuován v červnovém vydání zpravodaje Městského úřadu Příbram „Kahan“ do každé domácnosti v Příbrami. Občané mohli vyplněné dotazníky od 7. června do 25. července 2008 odevzdávat ve vrátnici hlavní budovy Městského

úřadu Příbram nebo v Infocentru MěÚ Příbram, případně na služebně Městské policii Příbram.³⁸

Výsledky šetření nejsou nijak zarážející, ba naopak, jak řekl sám pan starosta MVDr. Josef Řihák, tak tyto výsledky se mohly očekávat. Ve městě se v okolí svého bydliště cítí bezpečně pouze 30% respondentů, 67% bezpečí okolo svých domovů nepocítují. Největší obavy mají mladí lidé (18 – 25 let), téměř 90% z dotazovaných. Nadpoloviční většina, konkrétně 52% vidí problém v nedostatečné pochůzkové činnosti Městské policie Příbram či Policie ČR a dále výskyt problémových osob v okolí bydliště (38%). Naopak na základě vyhodnocených odpovědí lze konstatovat, že na pocitu ohrožení se nijak významně nepodílí obavy z lidí žijících v sousedství (15 %), výskyt rasové nesnášenlivosti a xenofobie ve městě (15 %) a nebezpečný prostor v okolí bydliště (17%). Respondenti obecně považují za největší bezpečnostní problém drobnou pouliční kriminalitu zahrnující i vandalismus a „sprejerství“ (69 %). Dalším význačným bezpečnostním problémem dle odpovědí je vloupání do aut (57 %), krádeže a vloupání v domech, bytech a společných prostorech domů (48 %).³⁹

Více policistů na pochůzkách požaduje 65 % dotazovaných a 62 % chce důsledné a pravidelné kontroly. Po městské policii je požadováno více dalších strážníků v ulicích (66%), pravidelné a důsledné kontroly požaduje 65 % respondentů. Necelá polovina (41 %) ocení odborné rady, jak se chovat v určitých krizových situacích. Více než jedna třetina (35 %) by se ráda účastnila pravidelných veřejných diskuzí ke konkrétním problémům v oblasti bezpečnosti. Respondenti dále požadují v 29 % více informací o bezpečnostní situaci ve městě a o práci Policie ČR a Městské policie Příbram. Zapojení dobrovolníků do zlepšování bezpečnostní situace ve městě

³⁸ Výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na vnímání pocitu bezpečí občanů Příbrami, získané na MěÚ v Příbrami.

³⁹ Výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na vnímání pocitu bezpečí občanů Příbrami, získané na MěÚ v Příbrami.

považuje za vhodné 23 % respondentů. Jedna pětina účastníků šetření (20%) by se ráda podílela na tvorbě obecně závazných vyhlášek města.⁴⁰

Dotazníkové šetření mělo největší ohlas u občanů města středního věku (36-55 let), jejichž odpovědi tvořily 41 % všech odpovědí. Naopak velmi malý zájem o bezpečnost ve městě jeví mladí lidé (do 25 let), jejichž podíl na všech odpovědích tvořil pouze 9 %.⁴¹

2.1.3 Koncepce prevence kriminality města Příbram na léta 2009 – 2011

Vedení Města Příbram se plně uvědomuje vážnou bezpečnostní situaci ve městě, která je dlouhodobě neuspokojivá jak z pohledu občanů, tak ze statistických dat. V roce 2006 byla v žebříčku kriminality mezi městy s více než 25 tisíci obyvatel ještě třetí, v roce 2007 jsme již byli na prvním místě. V dotazníkovém šetření k bezpečnosti ve městě, které zrealizovalo Město Příbram na vlastní náklady, uvedly více než dvě třetiny z celkového počtu 727 respondentů, že se ve svém městě necítí bezpečně. Na základě výše uvedených skutečností je Město Příbram připraveno přijímat, především ve spolupráci s Policií ČR, potřebná opatření k zastavení vzrůstajícího počtu trestných činů spáchaných na území města a zajistit tak větší pocit bezpečí občanům žijícím v Příbrami.⁴²

V roce 2007 vláda České republiky schválila Strategii prevence kriminality na léta 2008 až 2011. Tento zásadní dokument v oné oblasti umožnil městu zapojit se do Městské úrovně prevence kriminality na léta 2008-2011 a tím dlouhodobě

⁴⁰ Výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na vnímání pocitu bezpečí občanů Příbrami, získané na MěÚ v Příbrami.

⁴¹ Výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na vnímání pocitu bezpečí občanů Příbrami, získané na MěÚ v Příbrami.

⁴² Koncepce prevence kriminality města na léta 2009 – 2011. Informace získané na MěÚ v Příbrami.

a koncepčně řešit bezpečnostní situaci ve městě a čerpat na jednotlivé kvalitně zpracované projekty státní dotace.⁴³

Na základě doporučení odborníků (působících v pracovní skupině prevence kriminality a pracujících v této oblasti ve městě a z řad ministerstva vnitra-MV ČR) a aktuálních vědeckých poznatků z oboru se Město Příbram, za efektivního využití všech stávajících prostředků a v případě potřeby investování do nových, zaměří především na následující oblasti:

Z pohledu typu trestné činnosti se jedná o majetkovou trestnou činnost. Jednotlivá opatření v oblasti situační prevence, sociální prevence a ke zvyšování informovanosti občanů o možnostech ochrany před trestnou činností budou směřovat ke snížení počtu *vykradených vozidel*.

Z hlediska cílových skupin se město zaměří na *děti a mladistvé* a další cílovou skupinou budou *senioři*. Město Příbram plánuje zavedení Systému včasné intervence na území města. Od tohoto projektu si město slibuje efektivní spolupráci mezi institucemi, do jejichž působnosti spadá péče o ohrožené děti a jejich rodiny. Součinnost mezi těmito institucemi je podpořena jednotným informačním prostředím a zpracovaným mechanismem vzájemné spolupráce.⁴⁴

2.2 Děti, mladiství a Oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí pracuje nejen s klienty města Příbrami, ale zabývá se rovněž výkonem sociálně-právní ochrany dětí v rámci působnosti obecního úřadu III. typu. V OSPOD pracuje celkem 6 terénních sociálních pracovníků, kteří se zaměřují především na řešení problematiky nefunkčních a sociálně slabých

⁴³ Koncepce prevence kriminality města na léta 2009 – 2011. Informace získané na MěÚ v Příbrami.

⁴⁴ Koncepce prevence kriminality města na léta 2009 – 2011. Informace získané na MěÚ v Příbrami.

rodin, řeší problematiku spojenou s rozvodem rodičů, úpravami poměrů – svěřením dítěte do péče jednoho z rodičů, úpravami styku, změnami výchovy, paternitními spory, dědickým řízením, sanací rodinného prostředí.

V této souvislosti úzce spolupracují především s rodinami, školskými a zdravotnickými zařízeními, pediatry a odbornými lékaři, psychology, soudy a dalšími, včetně pomáhajících profesí zřizovaných státem, tak i z oblasti nestátních a neziskových organizací (dále jen NNO).

Dále na oddělení pracují 3 kurátoři pro děti a mládež, kteří řeší problematiku mládeže, které mají problémové chování a jednání, dopouštějí se záškoláctví či jiného závadového jednání, páchají přestupky a trestnou činnost, jsou umístěny ve VTOS a ve vazbě. Kurátoři aktivně spolupracují se školskými zařízeními, orgány činnými v trestním řízení, soudy, Probační a mediační službou (PMS), městskou policií (MP), střediskem výchovné péče (SVP), pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a dalšími.

Kromě již uvedených, jsou dále na oddělení vyčleněni dva specializovaní sociální pracovníci, z nichž jeden se zabývá problematikou náhradní rodinné péče a druhý řeší problematiku dětí týraných, zneužívaných a zanedbávaných. Spisy, které Oddělení sociálně-právní ochrany dětí eviduje, jsou vedeny pod názvem „Om“. Jeden je vždy zakládán ke všem dětem, které mají společné rodiče. Celkový počet případů, které jsou v evidenci OSPOD, se od 31.12.2002, kdy došlo k ukončení činnosti okresních úřadů a rozdělení agendy SPOD na obecní úřady III. typu, pohybuje kolem 3 tisíc s mírně se snižujícím trendem. Počet nových případů je za období let 2003 – 2007 téměř vyrovnáný s průměrným nárůstem 260 spisů ročně. Kromě průběžného nárůstu případů během roku jsou změny v počtech evidovaných spisů ovlivněny rovněž úbytkem případů, a to u dětí, které v daném roce dosáhnou zletilosti, přestěhování rodiny s dítětem do jiného místa trvalého pobytu, například po rozvodu rodičů nebo osvojením dítěte.⁴⁵

⁴⁵ Koncepce prevence kriminality města na léta 2009 – 2011. Informace získané na MěÚ v Příbrami.

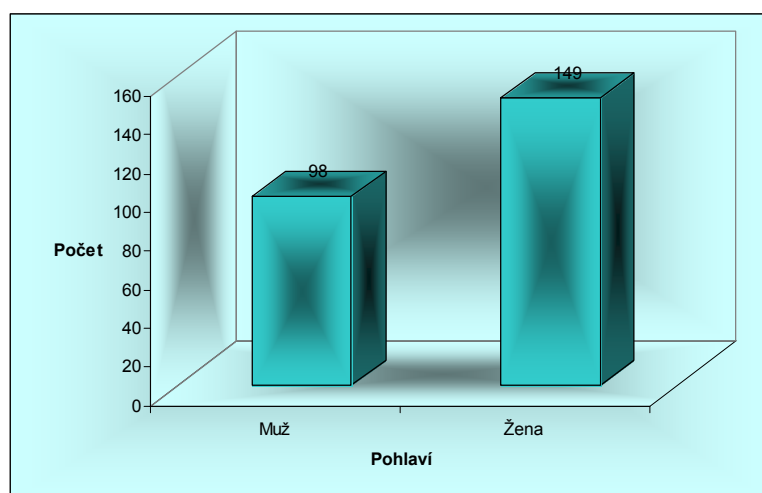
Podíl tzv. „živých spisů“ (spis, se kterým je v průběhu roku pracováno) na jednoho pracovníka oddělení SPOD tak činí v průměru cca 87 případů (dle údajů za rok 2007). Podíl všech evidovaných případů k 31. 12. 2007 činí na jednoho zaměstnance cca 238.⁴⁶

Vysoký podíl případů na jednoho sociálního pracovníka má i přes všechna přijatá opatření za následek nutné snižování kvality práce s rodinou na úkor kvantitativního nárůstu (např. snížení frekvence návštěv v rodinách, terénní práce za účelem sanace a podpory rodiny). Nepochybně se tento dlouhodobý stav ve svém důsledku projevuje ve zvýšeném riziku syndromu vyhoření u těchto pracovníků.

2.3 Vyhodnocení vlastního dotazníku na téma „Kriminalita a já“

Na všechny střední školy, které se zúčastnily dotazníkového šetření, bylo dáno celkem 300 dotazníků. Zpět se jich navrátilo 247, což je 82% úspěšnosti navrácených dotazníků. Zbylých 53 nebylo vůbec zodpovězeno. Z celkového počtu 247 respondentů bylo 98 mužů a 149 žen – obrázek č. 3.

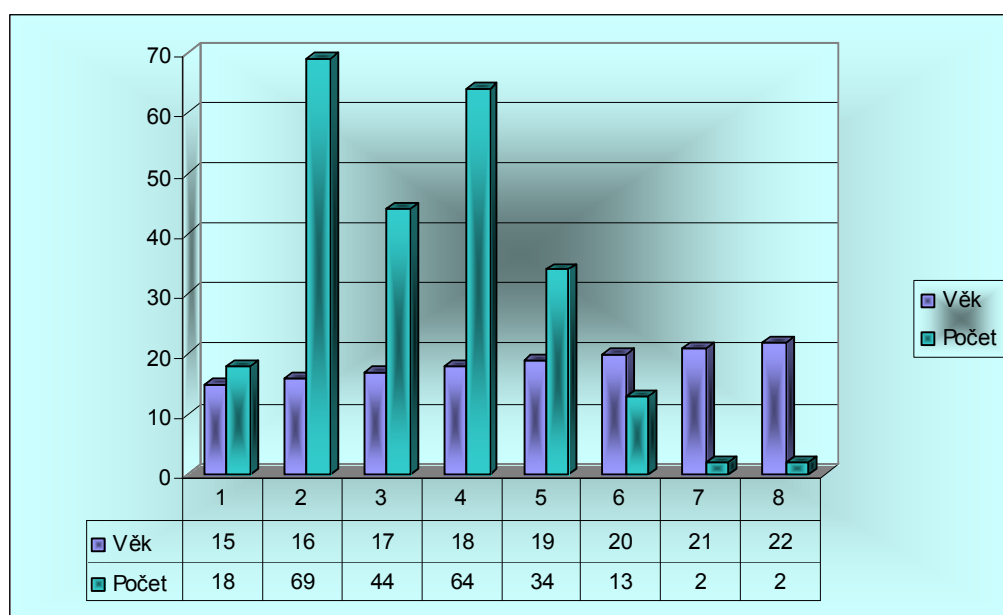
Obrázek č. 3: Členění respondentů podle pohlaví

⁴⁶ Koncepce prevence kriminality města na léta 2009 – 2011. Informace získané na MěÚ v Příbrami.

Věková kategorie se pohybovala od 15 – 22 let. Patnáctiletých se průzkumu zúčastnilo 18, šestnáctiletých 69, sedmnáctiletých 44, osmnáctiletých 64, devatenáctiletých 34, dvacetiletých 13, jednadvacetiletých 2 a dvaadvacetiletých také 2 - obrázek č. 4.

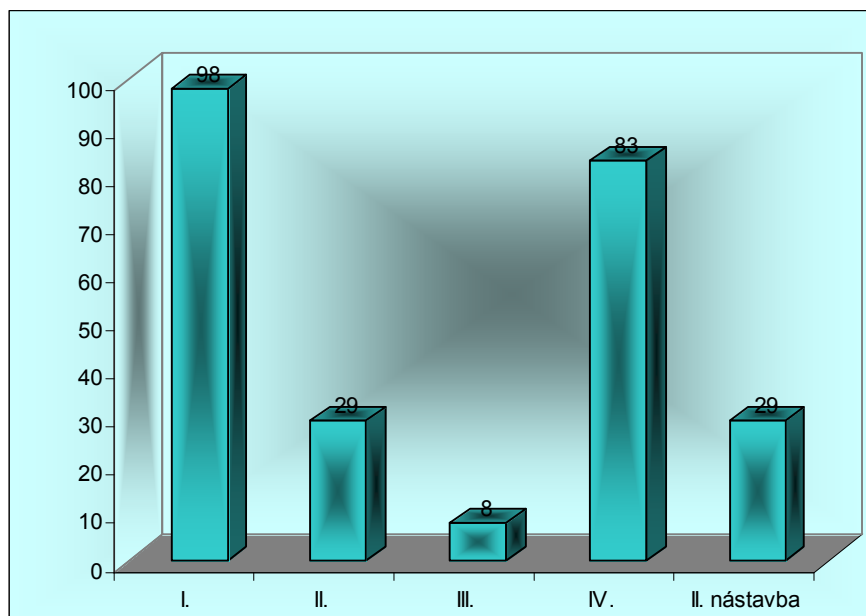
Obrázek č. 4: Respondenti podle věku

Celkem 118 z dotazovaných je z Příbrami, 96 z jejího blízkého okolí a zbylých 33 z jiného města. Největší zastoupení studentů je z Obchodní akademie a Vyšší odborné školy Příbram (OA a VOŠ) s počtem 60 a Gymnázium – Komenského také 60. Se stejným počtem 45 respondentů je na 2. místě Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Příbram (SPŠ a VOŠ) spolu s Integrovanou střední školou (ISŠ). Ze Střední zdravotnické školy Příbram (SZŠ) se průzkumu zúčastnilo celkem 37 studentů.

Obrázek č. 5 znázorňuje kolik odpovídajících a z jakého ročníku prošlo tímto průzkumem. Přičemž z I. ročníku bylo 98 respondentů, z II. 29, ze III. 83, ze IV. 29 a ze II ročníku nástavby na maturitu pouze na ISŠ celkem 8 studentů.

Obrázek č. 5: Počet respondentů podle studujícího ročníku

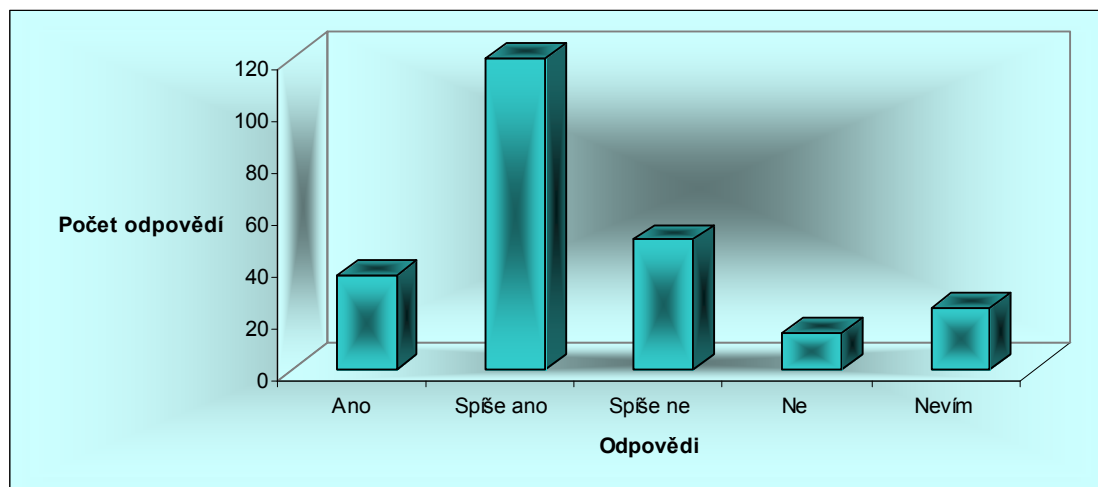
2.3.1 Vyhodnocení jednotlivých otázek z vlastního dotazníku

Samostatný dotazník obsahoval celkem 35 otázek, u většiny bylo možno zaškrtnout i více odpovědí, někde byla pouze jedna možnost. Některé otázky byly situované tak, aby zde studenti mohli vyjádřit své pocity, obavy a návrhy na zlepšení nynější situace, ve které se město nachází. Čas na vyplnění byl 10 – 15 minut. V následující části je podrobně analyzována každá otázka spolu s odpověďmi.

Otázka č. 1: Baví Vás studovat?

Na tuto otázku odpovědělo celkem 244 respondentů, a to takto: 36 ano, 120 spíše ano, 50 spíše ne, 14 ne a 24 neví. Lze tedy usoudit, že většinu mladých lidí (64%) baví studovat, avšak najdou se i tací, kteří studium nemají rádi (26%). Někteří neví (10%), anebo se touto otázkou nezabývají – obrázek č. 6.

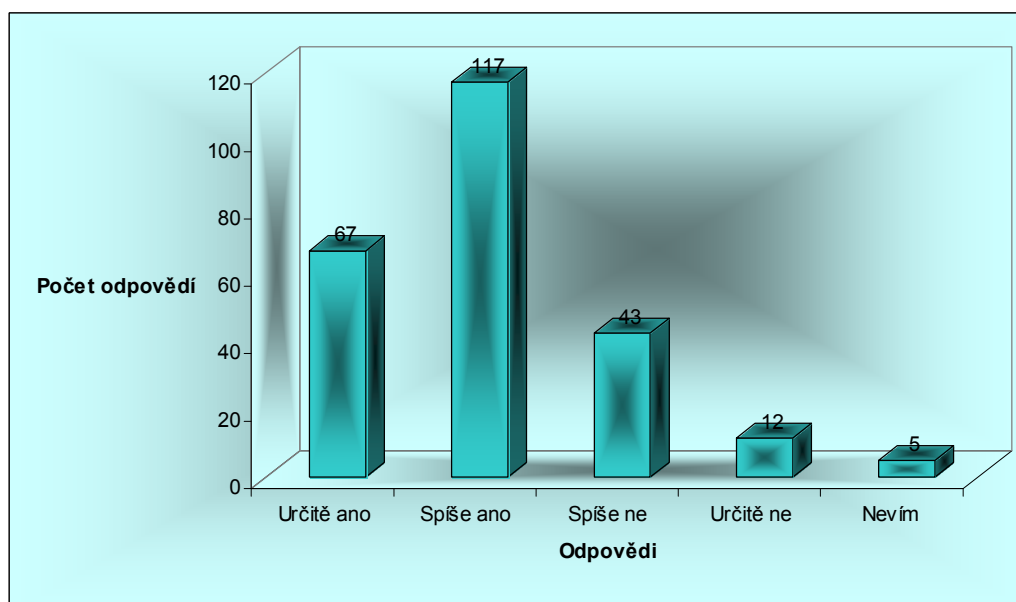
Obrázek č. 6: Baví Vás studovat?

Otázka č. 2: Jste spokojený/á se střední školou, kterou studujete?

Určitě ano odpovědělo 67 respondentů, spíše ano 117, spíše ne 43, určitě ne 12 a 5 nevím. Tudiž 184 je spokojeno se střední školou, kterou právě studuje, naopak 55 není spokojeno a 5 neví. Graf se získanými informacemi v následujícím obrázku č. 7.

Obrázek č. 7: Jste spokojený/á se střední školou, kterou studujete?

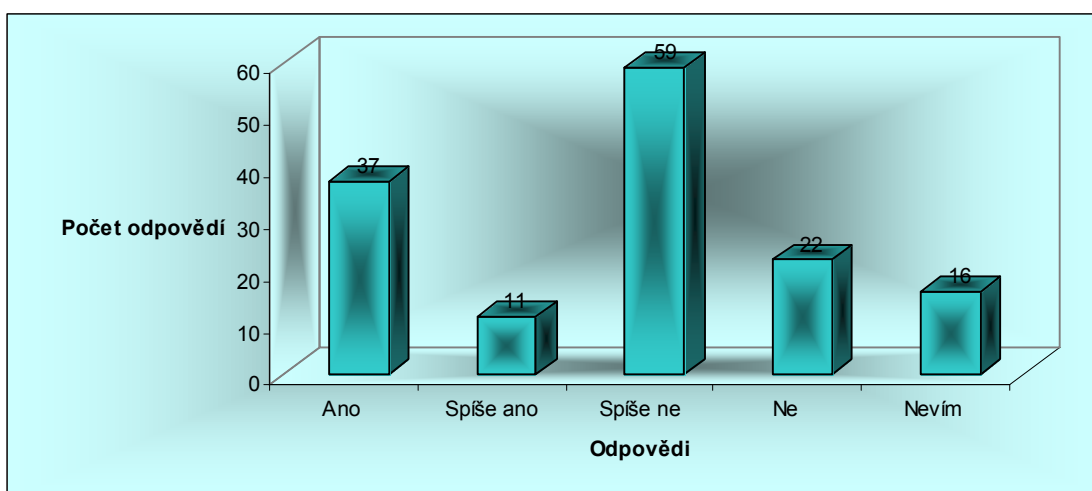
Otázka č. 3: Věnujete se aktivně nějakému sportu?

Zde byla možnost označit i více odpovědí. Cyklistika se stala sportem, který mladí lidé na Příbramsku provozují nejčastěji (33%). Plavání (28%) se umístilo na 2. místě a na 3. místě lyžování a snowboarding (27%). Mezi dalšími atraktivními sporty jsou fotbal, tanec, tenis a stolní tenis, běh a basketball. V kolonce, kde bylo možno napsat jiný sport, kterému se mladiství věnují se nejčastěji objevovaly: volejbal, florbal, krasobruslení, fitness, turistika, posilovna, šerm, box. Celkový seznam je uveden v příloze IV.

Otázka č. 4: Myslíte si, že v Příbrami je dostatek sportovního zázemí?

Na tuto otázku odpovědělo celkem 244 respondentů. 37 zaškrtnulo ano (15%), 110 spíše ano (45%), 59 spíše ne (24%), 22 ne (9%) a 16 nevím (7%). Tedy 147 studentů (60%) je spokojeno a spíše spokojeno se sportovními zařízeními, které jim město nabízí. 71 je nespokojeno nebo spíše nespokojeno (33%) – obrázek č. 8.

Obrázek č. 8: Je v Příbrami dostatek sportovního zázemí?

Otázka č. 5: Jaké sportovní zařízení ve městě využíváte?

U této otázky bylo možno zaškrtnout i více odpovědí. Mezi nejvyužívanější zařízení mezi mladými patří: bazény a koupaliště, sportovní haly, fotbalová hřiště, tenisové kurty, ping-pongové stoly, kluziště, horolezecká stěna a posilovna. Následující tabulka č. 1 ukazuje oblíbenost sportovních zařízení. Možnost žádné označila 43 respondentů (17%).

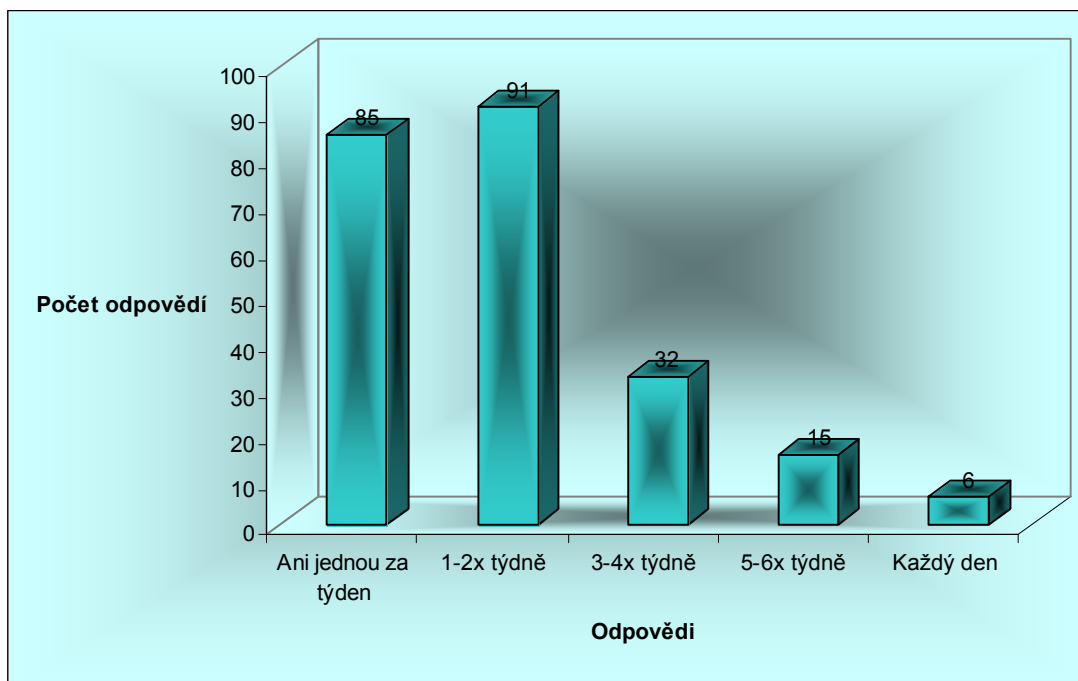
Tabulka č. 1 Navštěvovanost sportovních zařízení v Příbrami

Název sportovního zařízení	Počet odpovědí	Počet odpovědí v %
Bazény a koupaliště	157	30%
Sportovní haly	69	13%
Fotbalová hřiště	54	10%
Tenisové kurty	34	7%
Skate park	27	5%
Ping pongové stoly	23	4%
Squashové haly	23	4%
Kluziště	33	6%
Horolezecká stěna	22	4%
Atletická sportoviště	16	3%
Běžecké dráhy	11	2%
Ski park	6	1%
Žádné	43	8%
Celkem odpovědí	518	100%

Otázka č. 6: Jak často toto zařízení týdně navštívíte?

Ze 229 odpovědí byla nejčastěji zmiňovaná 1-2x týdně (40%). Ani jednou za týden odpovědělo 37% z dotazovaných. Nejméně se vyskytovala odpověď každý den (3%). Jeden respondent uvedl, že sportovní zařízení, které zaškrtl v předešlé otázce, navštěvuje 2x denně. Jiný pak 2x za měsíc. Jak často toto zařízení studenti týdně navštěvují, ukazuje obrázek č. 9.

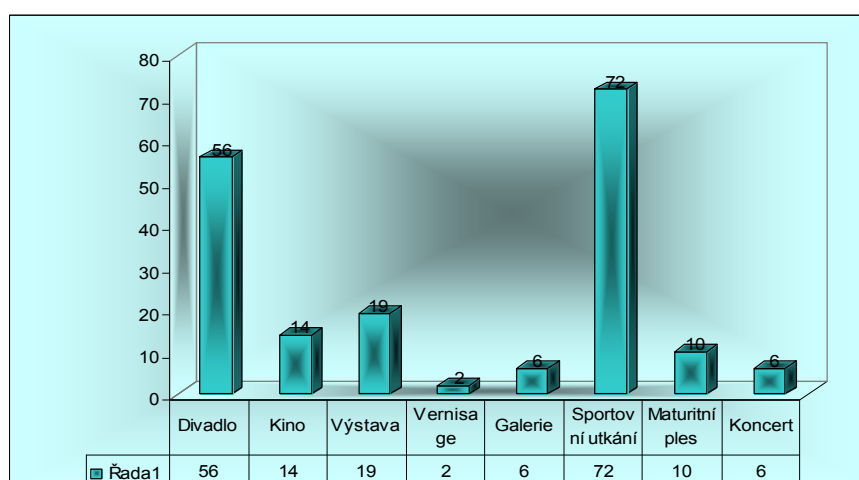
Obrázek č. 9: Jak často studenti navštěvují sportovní zařízení

Otázka č. 7: Kde jste byl/a naposledy na nějaké kulturní akci?

Studenti zde měli na výběr z několika variant kulturních aktivit. Divadlo obdrželo 56 hlasů, kino 140, výstava 19, vernisáž 2, galerie 6 a nejvíce získalo sportovní utkání, 72. Dále respondenti měli možnost doplnit jiné, kterými byly např. koncerty, maturitní plesy, přednášky o drogách, tunning sraz, techno párty, nebo udílení cen Zlatého lva - obrázek č. 10.

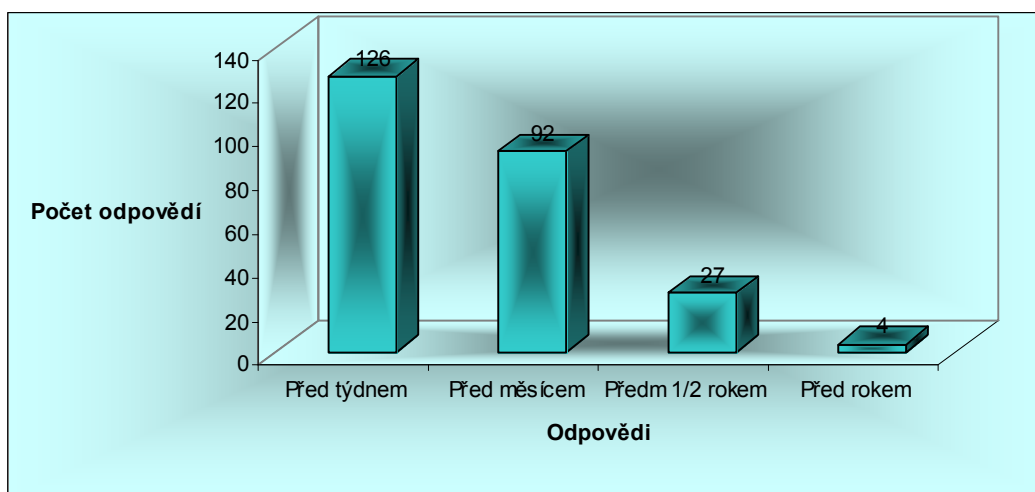
Obrázek č. 10: Kde jste byl/a naposledy na nějaké kulturní akci?

Otázka č. 8: Kdy to přibližně bylo?

Zde byla nadpoloviční většina odpovědí: před týdnem (51%), před měsícem odpovědělo 37%, před ½ rokem 11%, před rokem necelé 1%, což svědčí o tom, že středoškoláci mají rádi kulturní akce – obrázek č. 11.

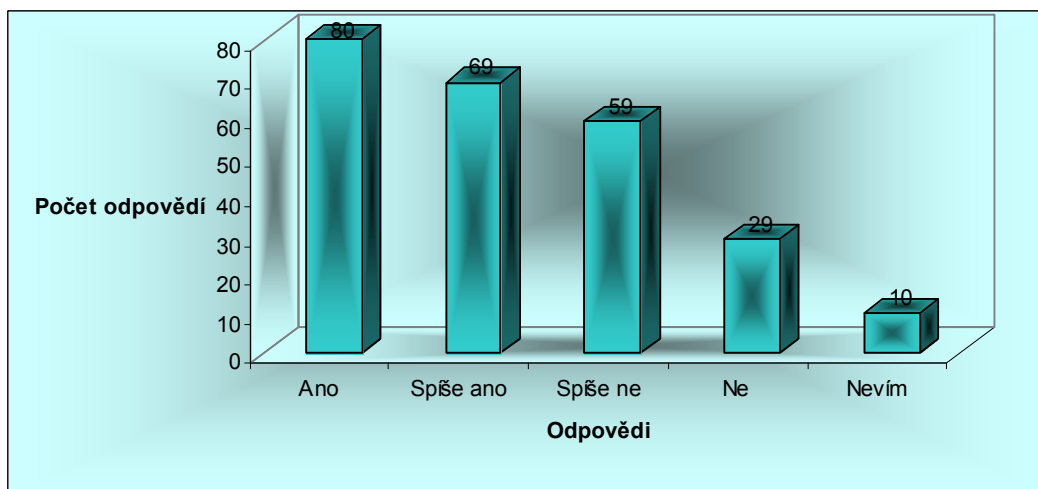
Obrázek č. 11: Kdy to přibližně bylo?

Otázka č. 9: Chodíte rád/a do divadla?

Tato otázka byla v dotazníku položena záměrně. V dnešní době internetu, kde si mladí mohou „stáhnout“ jakoukoliv filmovou novinku, zdálo se, že divadlo není žhavým tématem. Jednou z hypotéz byla i ta, že toto kulturní zařízení mezi mladými lidmi středoškolského věku není oblíbené, ba naopak, ho nemají rádi. Opak zdá se být pravdou. Z celkového počtu 247 dotazovaných odpovědělo 80 ano (32%), spíše ano (28%), spíše ne 59 (24%), ne 29 (12%) a neví 10 (4%). Z toho vyplývá, že celkem má divadlo rádo 60% studentů – obrázek č. 12.

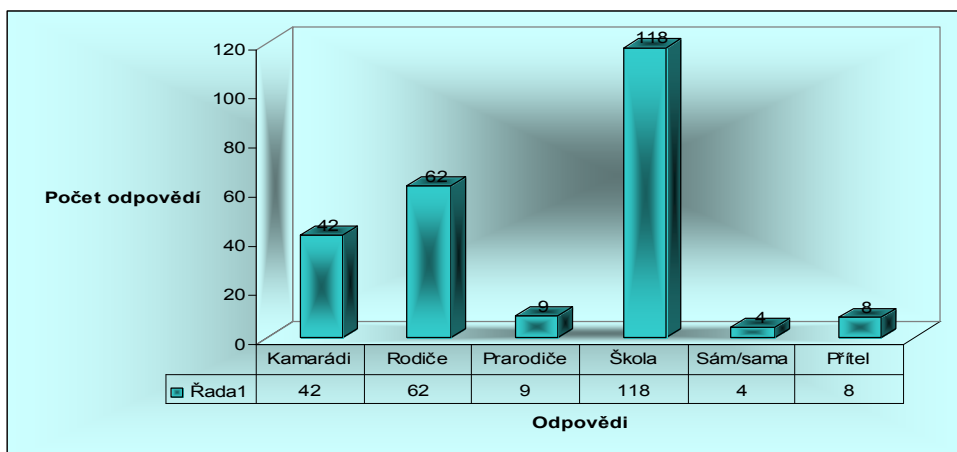
Obrázek č. 12: Chodíte rád/a do divadla?

Otázka č. 10: Když divadlo navštívíte, tak většinou:

Následující obrázek č. 8 ukazuje, že mladí nejčastěji navštíví divadlo při nějaké školní akci (48%), dále pak s rodiči (26%), s kamarády (17%), prarodiči (4%), přítelem/přítelkyní (3%) a sám/sama (2%) – obrázek č. 13.

Obrázek č. 13: S kým studenti navštěvují divadlo

Otázka č. 11: Jak nejčastěji trávíte svůj volný čas?

Nejčastější odpověď zněla: jsem venku s kamarády (76%). Naopak nejméně zmiňovanou nakupuji (21%). Jako jiné mladí psali např. četbu, vaření, poslech hudby, procházky se psem v přírodě, spánek, práce na zahradě, hraní na hudební nástroj, jízda na koni, diskotéky, práce u dobrovolných hasičů nebo trávení času s přítelem, či přítelkyní. Následující tabulka č. 2 ukazuje získané informace.

Tabulka č. 2: Jak nejčastěji tráví mladí svůj volný čas

Možnosti, které nabídl dotazník	Počet odpovědí	Počet v %
Učím se	66	27%
Jsem venku s kamarády	188	76%
Sportuji	131	53%
Sleduji televizi	85	34%
Pracuji na PC	80	32%
Hraji hry na PC	56	23%
Chatuji	66	27%
Nakupuji	53	21%
Celkem respondentů	247	x
Doplňené aktivity studenty	x	x
Četba	10	4%
Čas trávený s přítelem/přítelkyní	8	3%
Spánek	5	2%
Hraní na hudební nástroj	4	2%
Poslech hudby	4	2%
Procházky se psem	3	1%
Vaření	2	1%
Ostatní	12	5%
Celkem respondentů	247	x

Otázka č. 12: Požil/a jste, ať už kvůli dobrému výsledku při sportu, nebo v jakékoli těžké životní situaci, nějakou drogu?

Na tuto otázku odpovědělo celkem 238 studentů. Z toho určitě ne bylo zaškrtnuto 127x (53%), spíše ne 45x (19%), určitě ano 38x (17%), spíše ano 26x (11%) a nevím 2x. U odpovědi určitě ano a spíše ano bylo možno napsat jako drogu daný respondent užil. Zde byla nejvíce psána marihuana 33x, nikotin 14x, alkohol 10x, extáze 3x, LSD 2x a 1x dokonce hašiš - je lehká droga, pryskyřice z rostlin konopí setého.

Otázka č. 13: Jaké drogy znáte?

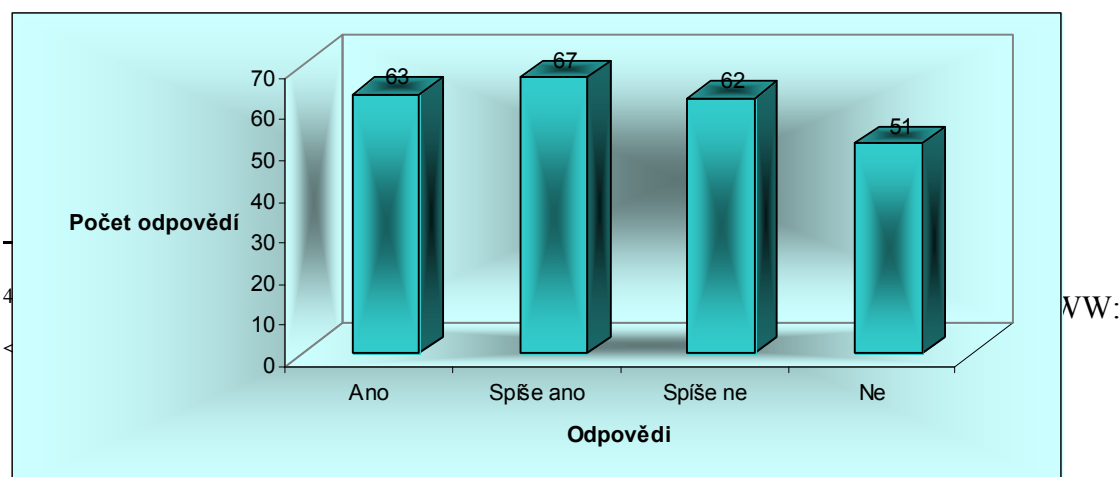
Tato otázka byla velice sporná. Někteří si špatně přečetli otázku, a proto se v dotaznících velice často objevovalo, že znají všechny zmíněné drogy, ale nikdy je nepožili. Otázka však zněla, zda tyto drogy znají, míněno pokud o nich už někdy někde slyšeli. Všechny odpovědi označilo 154 respondentů. LSD 20, marihuanu 75, pervitin 25, kokain 30 a extázi 39. Jako další možnosti studenti vypisovali nejčastěji heroin, lysohlávky (houbičky), alkohol, nikotin, hašiš, THC, toulén, trip nebo crack (slangový název pro hydrochlorid kokainu $C_{17}H_{21}NO_4$, který se řadí mezi tvrdé, stimulační a narkotické drogy)⁴⁷.

Jednou z hypotéz bylo, že mladí lidé znají veliké množství, ať už tvrdých, nebo lehčích, drog. A opravdu tomu tak je. Jedním z důvodů této znalosti může být, že se v dnešní době uskutečňuje mnoho besed na tuto problematiku. Několik respondentů uvedlo v dotazníku, že získané informace, které o drogách mají, jsou především z besedových programů pořádaných na základní škole (ZŠ), kterou navštěvovali. Je velice dobré preventivně tyto akce pořádat už na ZŠ, aby mladí věděli, že užívání drog vede k záhubě člověka.

Otázka č. 14: Víte, jakým způsobem a kde je možné tyto látky obstarat?

Souhrnný počet odpovědí na tuto otázku je 192. Z toho 63 zaškrtno ano, 67 spíše ano, 62 spíše ne a 51 ne (obrázek č. 9). U možnosti ano a spíše ano bylo možno napsat, kde je možno tuto látku obstarat. Vyskytovaly se odpovědi typu: celá Příbram (22), kamarádi (14), známí (15), škola (7), diskotéka (4) – obrázek č. 14.

Obrázek č. 14: Víte, jakým způsobem lze drogy obstarat?

Otázka č. 15: Napište jedno slovo, nebo sousloví, které se Vám vybaví, pokud zaslechnete pojem „Kriminalita v Příbrami“.

V dotazníku byla tato otázka asociační. Každý mohl napsat, co ho napadne, když zaslechne pojem kriminalita. Nejčastější odpovědi jsou uvedeny v tabulce č. 3. Mezi ostatní lze zařadit slova: strach, pravda, mafie, násilí, zbraně, znásilňování, okrádání, hrozba, skupiny nudící se mládeže, městečko Palermo, rasismus. Jsou zde zmiňované i části Příbrami, kde mladí pociťují nejvyšší kriminalitu: Drkolnov, autobusové a vlakové nádraží, „Dům Hrůzy“, náměstí 17. listopadu, Ryneček. Jednou, také často zmiňovanou událostí, byla vražda Jana Kučery na Chmelnici. Tento článek byl již zmíněn v textu práce.

Tabulka č. 3: Nejčastější odpovědi na otázku č. 15

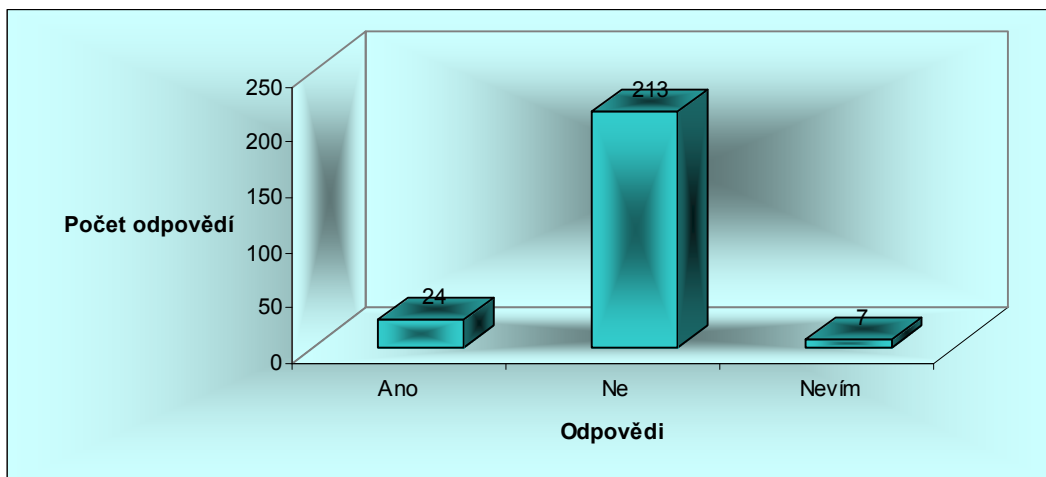
Použité výrazy	Počet odpovědí
Romové	48
Vysoká	41
Krádeže	18
Vražda na Chmelnici	13
Přepadávání	12
Radikální skupiny	9
Alkohol, drogy	8
Nebezpečí	8
Ostatní	75

Otázka č. 16: Naše město je jedno z nejnebezpečnějších míst naší republiky. Překvapilo Vás toto tvrzení?

Tato otázka byla zodpovězena celkem 244x. Z toho 213x ne (87%), 24x ano (10%) a 7x nevím (3%) – obrázek č. 15.

Z výsledků z dotazníku, které pořádalo město Příbram se dalo očekávat, že lidé vědí o kriminalitě, a proto je také toto tvrzení nějak nezaskočilo.

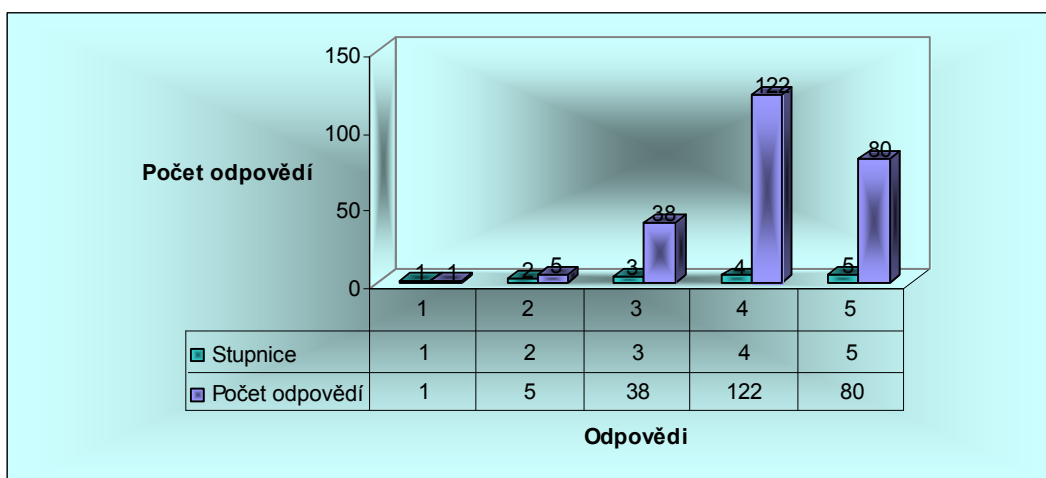
Obrázek č. 15: Překvapilo Vás tvrzení, že je Příbram jedno z nejnebezpečnějších míst v České republice?

Otázka č. 17: Jak byste hodnotil/a na stupnici od 1 – 5 bezpečnost na Příbramsku?

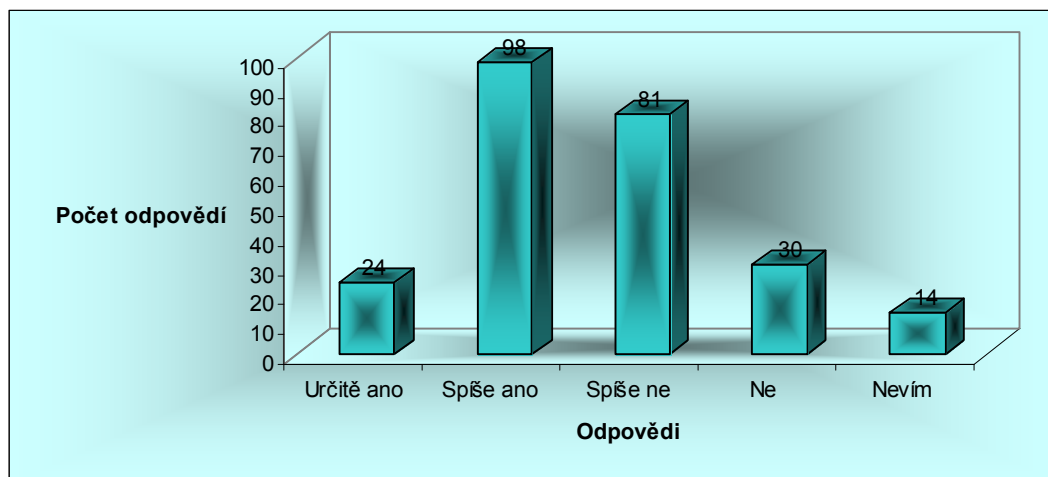
Jak u otázky č. 16, tak i zde se dané výsledky mohly očekávat. Na tuto otázku odpovědělo 246 dotazovaných. Výborný stav označil pouze jeden student. 5 označilo stupeň 2, 38 stupeň 3, 122 stupeň 4 a 80 stupeň 5. Výsledek je tedy takový, že bezpečnost na Příbramsku se podle mladých lidí středoškolského věku pohybuje někde mezi 4. a 5. stupněm, tedy velice špatný stav - obrázek č. 16.

Obrázek č. 16: Bezpečnost v Příbrami na stupnici od 1 – 5

Otázka č. 18: Cítíte se ve svém okolí bezpečně? Kdy a proč se necítíte bezpečně?

Následující odpovědi na tyto tři otázky je možno vidět v následujícím obrázku č. 17 a v tabulce č. 4. U otázky „Proč se necítíte bezpečně“ byla možnost slovně napsat, jaký k tomu má dotazovaný důvod. Nejčastějšími odpověďmi byly: opilci na ulicích, strach z Romů a „feťáků“, rasismus, málo policistů na pochůzkách v ulicích (především v noci), temné neosvětlené uličky.

Obrázek č. 17: Cítíte se ve svém okolí bezpečně?

Tabulka č. 4: Kdy a proč se necítíte bezpečně?

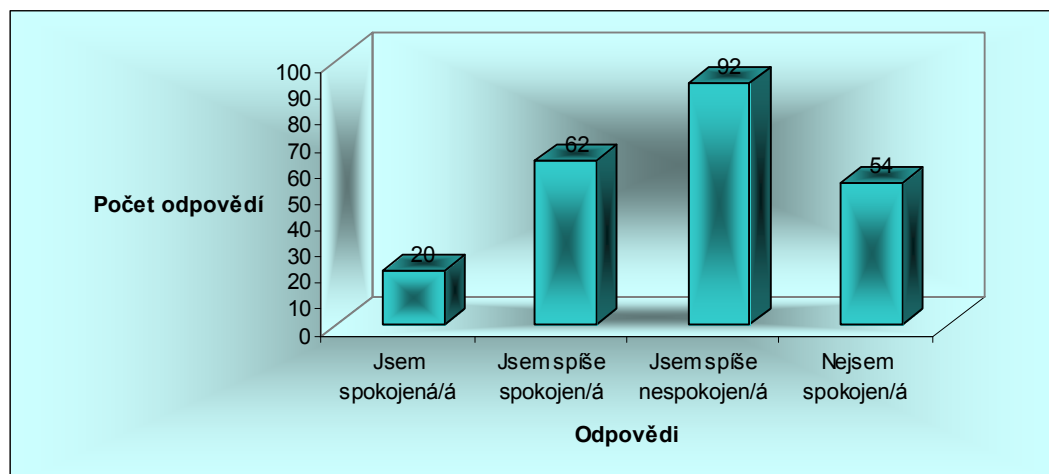
Kdy se necítíte bezpečně?	Počet odpovědí
Necítím se bezpečně nikdy	11
Brzo ráno	30
Během dne	4
Hlavně večer a v noci	177
Ve dne i v noci	17
Nevím	36
Proč se necítíte bezpečně?	Počet odpovědí
Obavy z lidí pohybujících se ve Vašem okolí	157
Špatné pouliční osvětlení	61
Obavy z lidí žijících v sousedství	20
Nedostatek policistů v ulicích Příbrami	70

Otázka č. 19: Jak hodnotíte práci městské policie?

Z možností, které byly k dispozici, celkem 20 respondentů odpovědělo, že je spokojeno s prací městské policie (MP), 62 je spíše spokojeno, 92 je spíše nespokojeno a 54 není spokojeno s MP v Příbrami – obrázek č. 18.

Také u otázky č. 19 bylo možno napsat, jestli by se mohlo něco změnit, pokud ano, tak co. Středoškoláci měli spoustu nápadů, reálných i nereálných. Nejčastěji uváděli, např. více policistů na pochůzkách v ulicích (především v noci), vyšší výkonnost policie, náborů nováčků, lepší práce policie (méně pokut, více péče), namátkové kontroly občanských průkazů, lepší přístup k občanům, hustší kamerový systém po městě (především na rizikových místech).

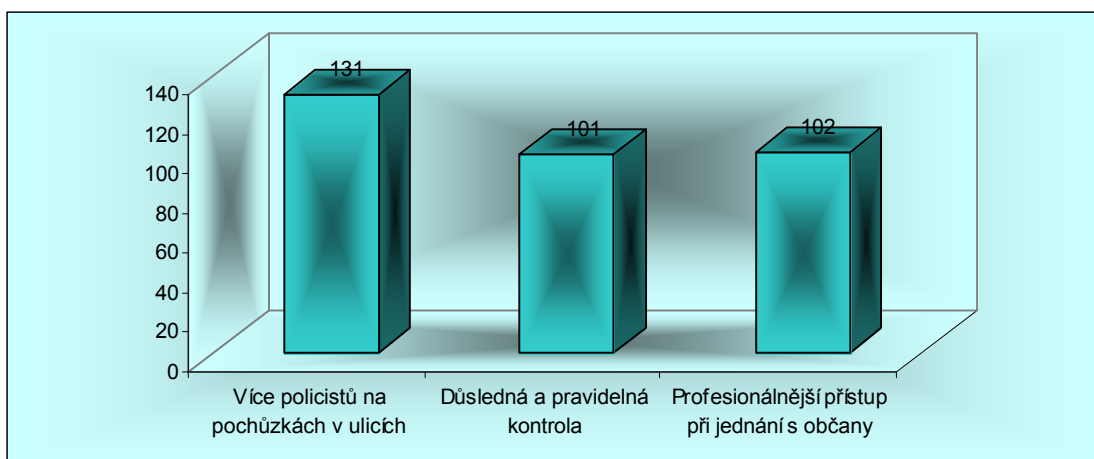
Obrázek č. 18: Jak hodnotíte práci městské policie?

Otázka č. 20: V čem by se podle Vašeho názoru mohla zlepšit práce městské policie?

Téměř každý respondent měl na tuto otázku svoji vlastní odpověď. Podle jejich názorů, by se především měla zlepšit pochůzková činnost strážníků městské policie a to hlavně v nočních hodinách, brzo ráno, když chodí studenti do škol a více namátkových kontrol „pofidérních“ osob by mladí také uvítali. Dále hustější kamerový systém a přísnější tresty pro delikventy. Odpověď více policistů na pochůzkách v ulicích zaškrtno celkem 131 studentů, důslednou a pravidelnou kontrolu (objektů, apod.) 101 studentů a profesionálnější přístup při jednání s občany celkem 102 - obrázek č. 19.

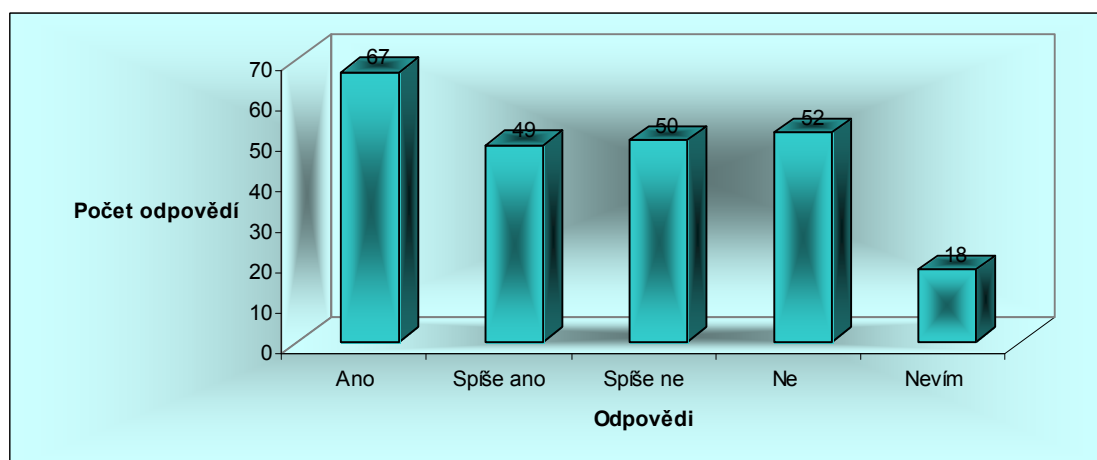
Obrázek č. 19: V čem by se mohla zlepšit práce městské policie?

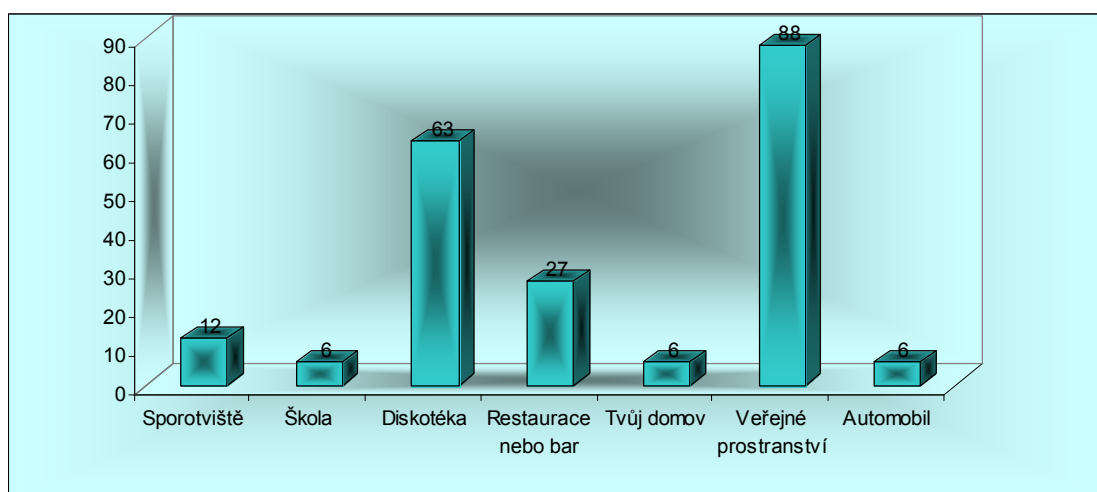
Otázka č. 21: Byl/a jste někdy v situaci, kdy jste se bál/a o svůj život, nebo o život někoho blízkého? A pokud ano, kde se to stalo?

Nejvíce odpovědí se objevovalo u možnosti ano, celkem 67x. U otázky „A pokud ano, kde se to stalo“ byla nejčastější odpověď: veřejné prostranství, diskotéka, restaurace či bar. Více následující obrázek č. 20 a č. 21.

Obrázek č. 20: Báli jste se někdy o svůj život, nebo o život někoho blízkého?

Obrázek č. 21: Na jakém místě se to stalo?

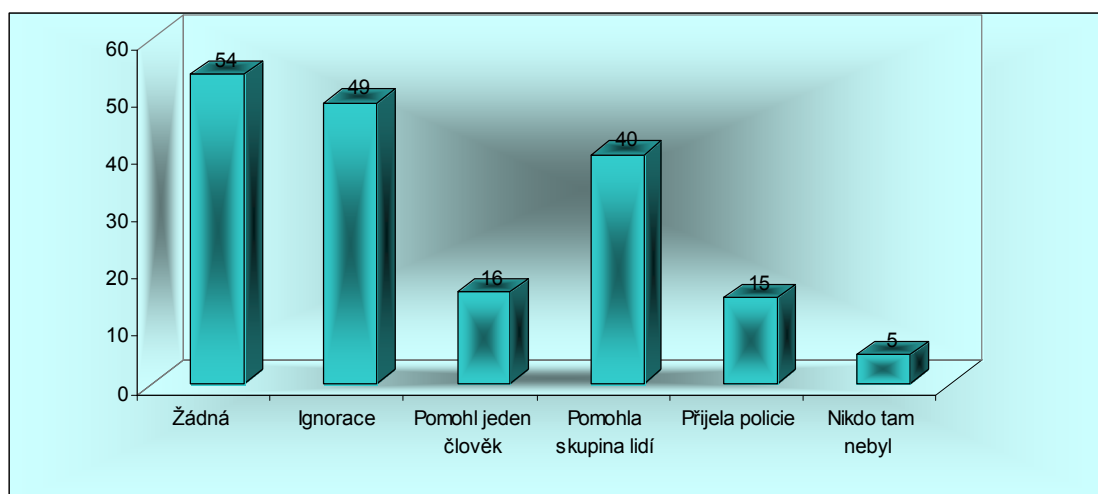
Otázka č. 22: Jaká byla reakce okolí?

Z odpovědí na tuto otázku vyplynula jedna skutečnost, že lidé se při nějaké takovéto situaci bojí pomáhat, a to z důvodu, že mají strach o svůj život. 54 respondentů uvedlo, že reakce okolí nebyla žádná, což svědčí o tom, že opravdu lidé někdy nepomohou vůbec. Někteří respondenti konkrétně uvedli, že lidé se bojí pomáhat. V kolonce, kde byla možnost písemně vyjádřit odpověď, se objevovalo:

nikdo na místě právě nebyl 5x, přijela záchranka 2x, přijeli hasiči 1x, smích 2x, přátelé apod.

U odpovědí, které byly v dotazníku už dané, byla nejčastější: žádná reakce 54x, ignorace 49x, pomohla skupina lidí 40x, pomohl jeden člověk 16x, přijela policie 15x - obrázek č. 22.

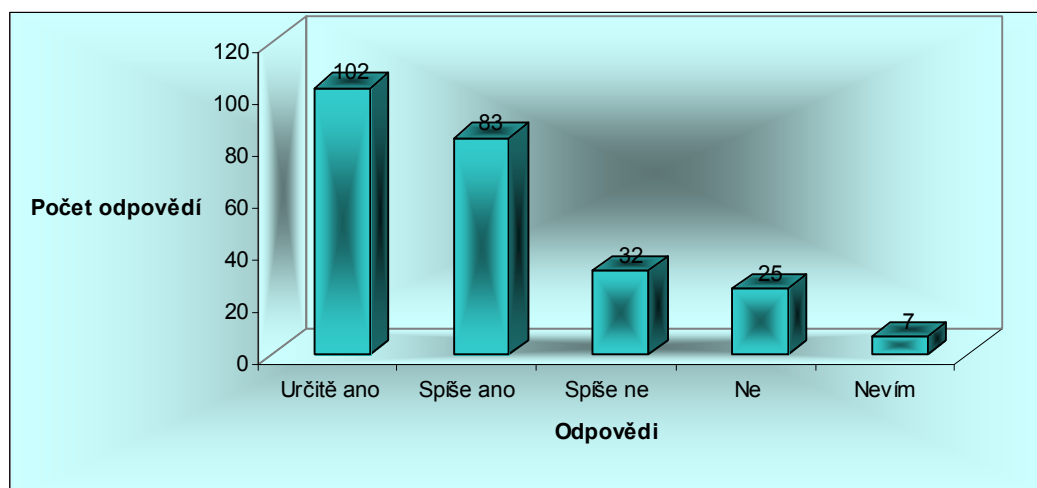
Obrázek č. 22: Jaká byla reakce okolí?

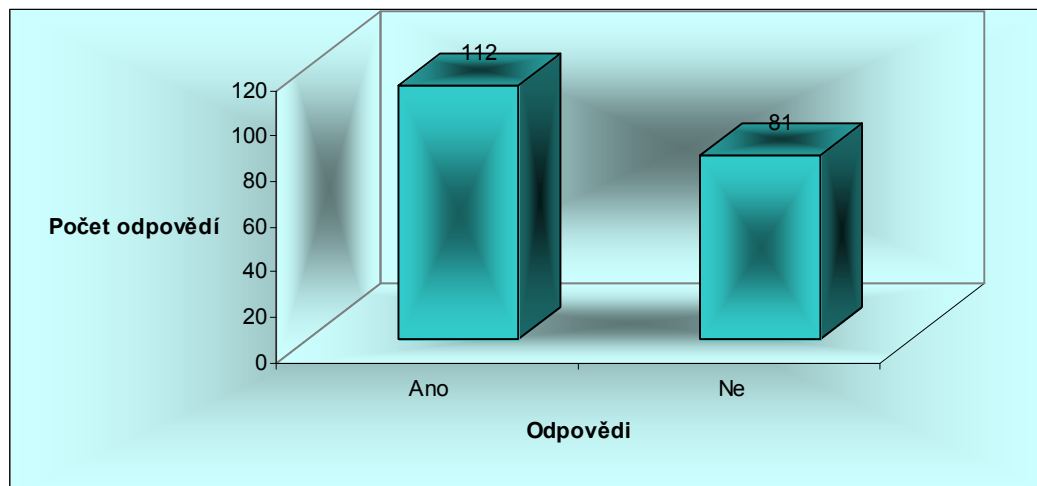
Otázka č. 23: Znáte osobně někoho, kdo by byl schopen někomu ublížit?

V převážné většině se u této otázce objevovaly odpovědi určitě ano 102x a spíše ano 83x – obrázek č. 23. Dále pak spíše ne 32x, ne 25x a nevím 7x. Následující otázka zněla, pokud respondent v této otázce odpověděl určitě ano, nebo spíše ano jedná se o středoškoláka/středoškolačku? – obrázek č. 24.

Obrázek č. 23: Znáte osobně někoho, kdo by byl schopen někomu ublížit?

Obrázek č. 24: Jedná se o středoškoláka/středoškolačku?

2.4. Navržení nových projektů

Poslední otázkou v dotazníku bylo navrhování nových projektů, které by zde v Příbrami mladí lidé uvítali, aby zároveň pomohly snížit kriminalitu ve městě. Mohli zde uvádět reálné i nereálné nápady. V některých případech (10% respondentů) se objevovaly názory, které byly opravdu nereálné, jako např. touhy po moři a plážích, super hrdinové, kteří by zachránili město od katastrof a kriminálních. Nejčastěji zmiňovanými odpověďmi bylo: více policistů na pochůzkách (především v noci), více kamerového systému po celé Příbrami, tvrdší zákony a tresty pro delikventy, lepší osvětlení, častější kontrola problémových míst a osob, namátkové kontroly občanských průkazů, více sportovních zařízení, zmodernizování plaveckého bazénu, vylepšit zimní stadion, levnější fitness zařízení, pozměnit jízdní řády, zbourat „Dům Hrůzy“ aj.

V této části se často objevovaly spíše názory na zlepšení práce policistů, celkově jak potlačit kriminalitu ve městě, ale objevovaly se i takové, které opravdu navrhly nové projekty, které by mohly pomoci ke snížení kriminalitě a k zabavení nudící se mládeže. Takovými byly například: velké obchodní středisko s multikinem, vybudování legálních zdí na grafity, které by se jednou za čas obnovovaly, modernější bowlingová centra, noční podniky bez podávání alkoholu, luxusnější a stylovější

kavárny, čajovny a bary, více atraktivnější program v příbramském kině, pořádání besed na téma „Kriminalita v Příbrami“, prevence kriminality na středních školách, kurzy sebeobrany a sebeovládání pro ty, kteří mají s ovládním problémy, dráhy na in-line brusle, více parků pro matky s dětmi, zoo, relaxační zařízení, průchody štolami, Mc'donald, KFC, Disneyland, lunapark, více kulturních akcí jako např. plesů, rautů, zrušit všechny herny a některé hospody, otevřít nové kultivované hudební kluby, koncerty a festivaly. Seznam všech projektů, které mladí lidé navrhovali, je v příloze V.

3. ZÁVĚR

Když se tak člověk rozhlédne, vidí, jak tisíce dětí a mladých lidí tráví svůj volný čas na ulicích, nádražích, v parcích a hernách. Důvod je, že nemají zájem o mimoškolní aktivity a nebo si je nemohou dovolit. Výsledkem je pak přebytečný čas a nuda, tudíž zvyšující se tendence k násilnostem a kriminalitě. Za těchto okolností je pak větší pravděpodobnost, že se mladí dostanou do kontaktu s drogami a začnou kvůli penězům páchat nejprve přestupky, pak trestné činy.

Cílem práce bylo zjistit, jak dnešní mládež tráví svůj volný čas, jaký má názor na kriminalitu ve městě, z čeho má obavy a jak by daný problém řešila. Cíl práce byl

splněn – byly zmapovány oblasti trávení volného času středoškoláků, zjištěny informace týkající se kriminality v Příbrami, i jaké mají obavy a jak by daný problém mládež řešila.

Celkem bylo na střední školy dáno 300 dotazníků na téma „Kriminalita a já“, navrátilo se jich 247. Úspěšnost návratnosti je tedy 82%. Což lze hodnotit jako úspěch, vzhledem k tomu, že se blíží konec roku a většina studentů i pedagogů je zaneprázdněna. Tímto bych chtěla poděkovat všem, kteří se dotazníkové šetření zúčastnili. Jak studentům, kteří odpovídali na otázky, tak pedagogům, kteří zprostředkovali dodání dotazníků studentům a především ředitelkám a ředitelům středních škol, které se tohoto průzkumu zúčastnili a umožnili, aby tento výzkum mohl být uskutečněn.

Hlavní hypotéza byla taková, že mladé lidi ve většině nepřekvapí to, že se o městě Příbram hovoří jako o nejhorším městě v ČR, ohledně kriminality. Tato hypotéza se potvrdila, neboť z celkového počtu 244 na tuto otázku 213 (87%) odpovědělo že ne, 24 (10%) ano a 7 (3%) neví. Mladí kriminalitu vnímají, mají strach z temných uliček, z opilých lidí, kteří se pohybují především v nočních hodinách, z radikálních skupin, nepřizpůsobivých občanů. Z vlastního dotazníku vyplynula skutečnost, že největší obavy mají z romské populace, které je v Příbrami podle jejich názoru zastoupeno velké množství. Druhou hlavní hypotézou bylo, že bezpečnost na Příbramsku se bude pohybovat mezi 4. a 5. stupněm. Ta se také potvrdila. Tyto varianty celkem zaškrtnulo 202 respondentů, což je 82% z dotazovaných.

První dílčí hypotéza předpokládala, že ohledně drog mají mladí dostatek informací, které si přinášejí ze ZŠ – dílčí hypotéza se potvrdila. Znají především marihuanu (33 respondentů uvedlo, že tuto drogu požili), alkohol, nikotin, kokain, extázi (zde uvedli 3 studenti, že extázi požili), pervitin. A uvádí, že znají i jiné, hašiš, LSD, trip, toulén, THC, opium, koks aj. Studenti jsou o těchto drogách informováni a ve většině případů dodávají, že nikdy tyto návykové látky nepožili.

Druhá dílčí hypotéza se týkala volného času a volno-časových aktivit, a zněla, že středoškoláci ve většině případů nepociťují, že by ve městě bylo málo sportovních nebo jiných vyžití. Druhá dílčí hypotéza se též potvrdila. Co ovšem dostatečně vnímají je finanční náročnost, těchto zařízení. Mezi nejvyužívanější řadí bazény a koupaliště, sportovní haly, fotbalová hřiště, tenisové kurty, kluziště, skate park a posilovny. Dále

uvádí jiné možnosti, např. beach volejbalová hřiště, minigolf, fitness, basketová hřiště a dětská hřiště. Volný čas nejraději tráví se svými kamarády, sportují, sledují televizi, pracují nebo hrají hry na počítači, nakupují nebo se učí.

Práce by mohla být využitelná pro střední školy, které projeví zájem o vlastní výsledky z dotazníkového šetření, které chtějí aplikovat do svých školních Minimálních preventivních programů. Dále pak pro městskou policii v případném posílení hlídek strážníků a také by výstupy mohly posloužit jako inspirace pro další témata bakalářských prací, zejména pro zmapování kultivovaných hudebních klubů a dalších kulturních a sportovních zařízení, které zde v Příbrami mladí lidé podle výzkumu u populace středoškolského věku postrádají.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje

1. BROŽOVÁ, Z. *Periskop č. 13 - soukromé noviny Příbramska*. Příbram: Periskop Příbram, 4. 4. 2008.
2. ČÁP, J. *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Univerzita Karlova, 1993. 415 s. ISBN 80-7066-534-3.
3. FREY, J. *Učitelské noviny č. 38/2007*. Praha: Gnosis, 30. 10. 2007.
4. HANZOVÁ, M. *Práva a povinnosti našich dětí*. Praha: Victoria Publishing, 1995. 107 s. ISBN 80-7187-007-2.
5. KNEZOVIC, M. *Anglicko-český, česko-anglický slovník*. Praha: Nakladatelství KPS, 1991. 479 s. ISBN 80-901133-3-8.

6. KOZEL, R. A KOL.: *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada Publishing, 2006. 277 s. ISBN 80-247-0966-X.
7. MAŇÁK, J. A KOL.: *Kapitoly ze sociální pedagogiky a psychologie*. Brno: Padio. 1998. 191 s. ISBN 80-85931-58-3.
8. MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence: Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže*. Praha: Portál. 1998. 335 s. ISBN 80-7178-226-2.
9. OSMANČÍK, O. *Kriminalita mládeže. Studie o mladistvých delikventech*. Praha: Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů. 1968. 211 s.
10. PÁVKOVÁ, J. A KOL.: *Pedagogika volného času*. Praha: Portál. 1999. 229 s. ISBN 80-7178-295-5.

Elektronické zdroje

1. *Parlament České republiky*. [online]. Praha: 2009. [cit. 22. února 2009]. Dostupné na < <http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>
2. *Poradenské centrum*. [online]. 2009, [cit. 2. března 2009]. Dostupné na < <http://www.poradenskecentrum.cz/gambling.html>>
3. *Příbramský deník*. [online]. 2009. [cit. 3. března 2009]. Dostupné na < <http://pribramsky.denik.cz/zlociny-a-soudy/vandalove20090226.html>>
4. *Sportovní zařízení města Příbram*. [online]. 2009, [cit. 28. února 2009]. Dostupné na < <http://szm.pb.cz/>>
5. *Zákony ČR - trestní zákon*. [online]. 2009. [cit. 12. března 2009]. Dostupné na < <http://www.zakonycr.cz/seznamy/140-1961-Sb-trestni-akon.html>>
6. *Zprávy iDnes*. [online]. 2009. [cit. 3. března 2009]. Dostupné na <http://zpravy.idnes.cz/utocnik-v-nemecke-uniforme-zabijel-v-pribrami-bajonetem-pjb-/krimi.asp?c=A080123_123915_krimi_pei>

Informační brožury MěÚ Příbram

1. *Koncepce prevence kriminality města na léta 2009 – 2011*. Informace získané na MěÚ v Příbrami.
2. *Rejstřík dětí, proti kterým bylo zahájeno přestupkové nebo trestní řízení na Příbramsku v letech 2007-2008*. Statistiky získané na MěÚ v Příbrami na Oddělení sociálně-právní ochrany dětí.
3. *Výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na vnímání pocitu bezpečí občanů Příbrami*. Informace získané na MěÚ v Příbrami.

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
LZPaS	Listina základních práv a svobod
WLRA	World Leisure and Recreation Assotiation - Světová asociace pro rekreaci a volný čas
LSD	Deithylamid kyseliny lysergové
MěÚ	Městský úřad
OSPOD	Oddělení sociálně-právní ochrany dětí
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NNO	Nestálé a neziskové organizace
PMS	Probační a mediační služba

MP	Městská policie
SVP	Středisko výchovné péče
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
OA a VOŠ	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola
ISŠ	Integrovaná střední škola
SPŠ a VOŠ	Střední průmyslová a Vyšší odborná škola
SZŠ	Střední zdravotnická škola
ZŠ	Základní škola
THC	Tetrahydrocannabinol
UN	Učitelské noviny

SEZNAM PŘÍLOH

- I. Souhrnný seznam nejvyužívanějších sportovních a jiných zařízení, které město Příbram nabízí
- II. Šikana není fata morgana (UN č. 38/2007)
- III. Vlastní dotazník na téma „Kriminalita a já“
- IV. Souhrnný seznam sportovních aktivit, které středoškoláci uvedli v dotazníku
- V. Souhrnný seznam reálných i nereálných nápadů, které středoškoláci uvedli v dotazníku pro zlepšení kriminality v Příbrami
- VI. Co s kriminalitou mládeže (Periskop č. 13/2008)

PŘÍLOHY

Příloha I – Souhrnný seznam nejvyužívanějších sportovních a jiných aktivit v Příbrami

Aquapark

Příbram VII, Legionářů 378

tel. 318 621 384, e-mail: masek@pb.cz

<http://szm.pb.cz>

Zimní stadion

Příbram VII, Legionářů 378

tel. 318 621 384, e-mail: sirotek@pb.cz

<http://szm.pb.cz>

Rodinné centrum Amálka

Poliklinika Ravak, Čechovská 57, Příbram VIII.

tel.: 774 275 523, 775 275 565, E-mail: plavani@amalka.info

<http://amalka.info>

Sokol Příbram

Generála Tesaříka 162, Příbram I.

<http://www.sokolpribram.cz>

FK Marila Příbram

Stadion Na Litavce, Příbram - Lazec 60

tel. 318 620 023, fax 318 626 173

<http://www.fkmarila.cz/>

SK Spartak Příbram

5. nejstarší fotbalový klub v ČR

Areál Na Sabáku, Žižkova 326, Příbram II

tel./fax: 318 624 979

<http://www.skspartak.cz/>

Cykloklub Příbram

Příbram VII, Bratří Čapků 329

tel. 318 625 474, ckpribram@volny.cz

<http://www.ckwindoorspribram.cz>

Tenisová hala

Brodská ulice, Příbram VIII

otevřeno 8.00 - 24.00

tel. 318 633 522

Lezecký trenážér JAKUB

(nejméně den předem objednat)

Příbram VII (v areálu Nového rybníka)

vedoucí: Petra Zelenková, tel.: 777 705 062

<http://szm.pb.cz>

Minigolf

Příbram VII (v areálu Nového rybníka)

vedoucí: Petra Zelenková, tel.: 777 705 062

správce Josef Dušek: tel. 775 705 621

<http://szm.pb.cz>

FITNESS JEŽEK

Poliklinika RAVAK, Čechovská ul., Příbram VIII

tel. 318 622 989

SPORT STUDIO FITNESS**Posilovna TAKIS**

Příbram VII, Jáchymovská 93

tel. 777 153 114

e-mail: info@mujtrener.cz

www.sport-studio.cz, www.mujtrener.cz

Oxygen klub

Školní 148, Příbram VIII

(naproti Poliklinice RAVAK, bývalá Čížkova vila)

po-pá 7.00 – 22.00, so 8.00 – 18.00, ne 9.00 – 21.00

tel. 318 632 759, 606 214 856, 602 163 284

www.oxygensport.cz

e-mail: info@oxygensport.cz

FITNESS FIALKA

Příbram VII, Brodská ul. (v křížovém domě u Hypernovy)

tel: 602 836 316

e-mail: info@mujtrener.cz

www.sport-studio.cz, www.mujtrener.cz

AEROKLUB Příbram

Letiště Dlouhá Lhota

318 690 318, 318 690 317

BOX - KICKBOX

Zimní stadion Příbram, vchod vedle schodů do prodejny nábytku

602 293 273

Ski areál Příbram

Lyžařský svah Padák - proti areálu Nový rybník

<http://www.skipribram.cz>

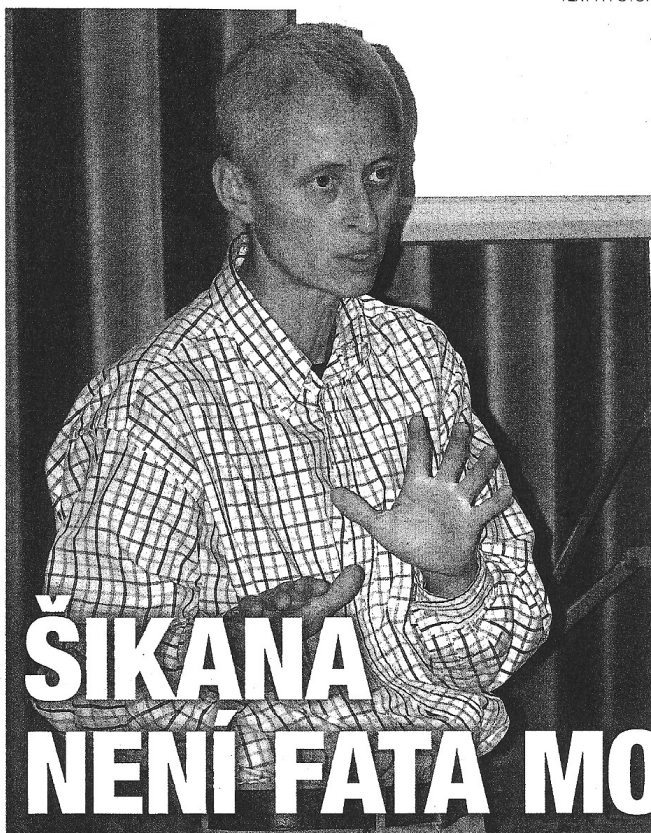
POWERYOGA A PILATES Marcela Altová

Základní škola, Školní 75, Příbram VIII

tel. 608 100 887, 607 859 990

altova.marcela@seznam.cz, <http://www.poweryoga.tym.cz>

Příloha II – Šikana není fata morgana

ŠIKANA NENÍ FATA MORGANA

Určitě patří mezi nejsledovanější školská témata. Učitelé nejméně šikanu rozpoznat – hřimají média. A vzdělávací instituce se předhánějí, která přijde s přitažlivější nabídkou, jak problematiku učitelům osvětlit. Ne všechny ale splní to, co slibují. „Na šikanu už mne nikdo nenachytá,“ zaslechnete občas v terénu. Na ryzí akademičnost že není nikdo zvědavý. Před časem jsem zažila na toto téma dvě přednášky. První na valné hromadě Asociace ředitelů základních škol (na listopadovou je připraveno pokračování – viz UN č. 35, str. 22), druhá patřila pedagogickému sboru jedné základní školy. Obě vyvolaly potlesk na otevřené scéně. V obou případech stála před pedagogy MICHAELA VESELÁ.

Přítomní oceňovali upřímnost, přímou, srozumitelnost. Žádné klíčky kolem. A hlavně perfektní znalost problematiky i školního prostředí a praktické rady. Jak poznáte potenciálního agresora, když se ještě nic neděje. Kdo může být jeho obětí. Jak se k nim zachovat, na co si dát pozor – i ve vlastním chování! Prostě příklady ze života. Logicky. Michaela Veselá vystudovala pedagogiku, má za sebou léta praxe v různých školských zařízeních: základní i střední škola, dům dětí a mládeže, ale také dětská psychiatrická léčebna. K problematice školního násilí, ale také

násilí páchaného na dětech, se dostala za svého působení na ministerstvu vnitra. „V každém ze svých působišť jsem nasbírala určité vědomosti a zkušenosti, které se později promítaly do těch dalších,“ říká. „Poznala jsem také, jak funguje trestná činnost a agresivita mezi dospělými – a vrátila jsem se k tomu, co je mému srdci nejbliž. A to je škola.“

V současné době působí M. Veselá v občanském sdružení Společně k bezpečí, kde se mimo jiné zabývá problematikou školního násilí a všim, co souvisí s právním vědomím, se složitými

situacemi, do nichž se škola z hlediska právní odpovědnosti dostává – ať už se to týká odpovědnosti za děti, za škody... „Řekněme, že se cíleně specializuji na situace: Co se má dělat, když se něco stane.“

I když má kalendář nabitý na měsíce dopředu, na radu školám – třeba i po internetu – si vždycky najde čas. „Šikane se musí předcházet.“

NENÍ ŠIKANA ZBYTEČNĚ ZVELIČOVANÁ?

Dřív se kluci normálně prali, dneska je to hned šikana. Na to, co si děti vyříkaly mezi sebou, aby se teď scházel tým odborníků. Děláme kolem toho zbytečný humbuk. Konečně společnost se s násilím taky musí vyrovnat... Určité jste se s takovým názorem taky setkali. Je oprávněný, není?

„Je pravda, že společnost se s podobnými situacemi nějak vyrovná, to ale neznamená, že by se s nimi mohl snadno vyrovnat učitel. I pro leckterého praktika je to těžké, natož pro novopečeného kantora, který přijde do školy a je překvapen tím, co vidí. Na každodenní školní realitu ho fakulta nepřipravila. Vlastně je bezbranný, na situace běžného dne reaguje podle své náтуры, často nesystémově. Ostatně stejně jako leckterý praktik. V některých momentech to nevádí, ale pokud jde o školní násilí, tam se instinktivně jednat

nedá. Tady musí učitel postupovat podle předem jasného schématu, jenom přesný postup vás dovede k přesnému cíli.“

Za největší nebezpečí považují, jestliže učitel problém bagatelizuje, jako že o nic nejde. Časem otupí a nebude problémy svých žáků vůbec vnímat. Jenže násilí ve škole problém je a momentálně hodně velký.“

KDYŽ UČITEL DĚLÁ CHYBY

Ty základní se objeví v okamžiku, kdy nastane problém. Učitelé nad ním buď mávnou rukou, protože se z jejich pohledu nic neděje, nebo se naopak vrhnou do zbrklého vyšetřování.

„Často neumějí jednat s rodiči. Přilíš brzy je zapojí do vyšetřování šikany – a nemusejí to být hned orlické vraždy, může jít z pohledu dospělého o naprostou banalitu. Učitel ještě pořádně ani neví, co se stalo, a už svolává rodiče, dokonce se jich ptá na radu.“

Spatně. To je strategická chyba. Jestliže se na půdě školy stane vážný trestný čin, je nutné volat policii, a ne se ptát rodičů, jestli s tím souhlasí, nebo ne. Teprve až když je věc vyřešená, oznámím jim konečný verdikt. Stalo se to a to, řešili jsme to tak a tak, proto a proto. Tečka. Žádné dohadování, žádný zbytečný prostor pro fantazii. Něco

jiného ovšem je, jestliže to jsou rodiče, kdo šikanu oznámí. Tady je jednání s nimi samozřejmě na místě – ale opět jen v rovině, která je pro vyšetření nutná.

Nebo jiná zásadní chyba. Dítě přijde za učitelem s tím, že je někdo šikanuje – a učitel se s ním začne dohadovat, jestli chování spolužáka je, nebo není šikana. Chyba. Tohle už dávno mělo být zakotveno ve školním řádu.

Jiný učitel si zase okamžitě zavolá označené agresory. Ještě pořádně neví, co se stalo, jaké je pozadí situace, ale už jedná a chce mít všechno vyřešené během deseti minut. Aby si snad někdo nemyslel, že svoji roli nezvládá. Nesmysl. Když nejde o život, všechno počká. Složitá situace vyžaduje klid. Stejně závažná chyba jako neřešení problému je jeho okamžitě řešení bez dostatku indicií.

ŘEŠIT, NEBO NEREŠIT STÍŽNOSTI?

V diskuzi, která po přednáškách následovala, se pokaždé vyrojila kupa dotazů. Velice často v nich bylo znát, jak moc se učitelé – ale i ředitelé – snaží při řešení podobných situací vyjít vstříc rodičům. Jako by si potřebovali krytí zřada, získat jistotu, že postupují dobře.

„Ano, zkušenost je taková. Učitel častěji vyjde vstříc dospělým, kteří vstupují do školy, než dětem. Přitom dospělý po nich chce často něco úplně mimo kompetence školy. Například si přijde stěžovat, že děti kouří v parku. A učitelé se tváří, jako by škola byla oznamovací místem, což je nesmysl. Dobrovolně si na sebe berou kompetence jiných institucí a pak se stresují, že nestíhají. Nemohou. Den má pořád jenom čtyřadvacet hodin.“

Ale co když si maminky přijdou postěžovat na jednání učitele?

„S tím se musí počítat. Škola je otevřená, demokratická a na to, jak pracuje, může mít zákonný zástupce dítěte svůj názor. Svůj názor na to může mít i dítě. To, že ho nahlas vyřknou, není nic proti ničemu. Také to automaticky neznamená, že jejich názor je mylný. Jde o to, aby se tím učitelé nenechávali přetěžovat. Názor mít můžete, ale bavme se o tom jako rovný s rovným. Ve vymezeném prostoru, ve vymezeném čase. Škola není nepřetržitě otevřená instituce, protože má své povinnosti. Učitel nemůže okamžitě vyhovět každému, kdo si vzpomene. Domluvte si místo a čas a tam se o problému bavte. S vychladlou hlavou. Já vyslechnu, co říkáte, vy vyslechnete, co říkám já – a pak se rozejdeme.“

ZÁVAŽNÉ DĚTSKÉ MALICHERNOSTI

Zažil to snad každý kantor. Zkromoučený žák za ním přijde s banalitou a čeká pomoc. Přitom učitel má starosti nad hlavu a času málo, za krkem mu sedí hromada povinností. Jak s dítětem jednat?

„Jako s dospělým člověkem. Jestliže ho ona ‚malichernost‘ dokáže zkrušit, tak pro něj malicherná není. Nával v tramvaji taky každý prožívá jinak. Když dítě přijde za učitelem s problémem, tak je pro něj opravdu velký. Třeba se ještě vůbec nic neděje, nikdo mu nic ve skutečnosti nedělá, jen ono to tak cítí. Neznámá to, že mu začneme vysvětlovat, že to cítí špatně. Nebo že začneme ostatním říkat, co mají jak dělat; zvlášť když k nim informace ještě nedorazila. Postup je stejný – napřed musíte získat co nejvíce informací, hovořit s dítětem. Zhusta se stane, že jenom hledá prostor, v kterém by si s někým promluvil. Ze si jen přeje problém otevřít a vůbec nečeká řešení. Učitel má někdy dojem, že si musí ve všem vědět rady, aby mohl věci honem řešit. Nemusí. Někdy je lepší počkat a sbírat indície, dokud situace nenazraje.“

Kolář
Václav Johanus

„Někdy učitel nehledá radu jen proto, že si nechce připadat jako hlupák. Třeba o nic nejde! Ale je lepší se desetkrát zeptat zbytečně, než mlčet a nezabránit násilí,“ říká Michaela Veselá. A na každé přednášce dává ochotně kontakty, na kterých je připravena pomoci (tel: 604 554 231, e-mail: vesela@spolecnekbezpeci.cz, www.spolecnekbezpeci.cz)

NA STAROSTI NEMUSÍ BÝT UČITEL SÁM

„Nejlepší je hledat spolupracovnice v době míru,“ je přesvědčena Michaela Veselá. „Když je začnu hledat v okamžiku, kdy nastal problém, je kontakt formální. Učitel musí být společenský člověk, který dokáže potřebné kontakty navázat. Ať už na policii, na odboru sociální ochrany nebo v pedagogicko-psychologickém poradně. Škola by měla s těmito institucemi spolupracovat. Vtáhnout je do školního života, zvat je do školy, komunikovat s nimi, když se nic neděje. Až se něco bude dít, budou lépe znát prostředí, snáze se v problému orientovat. Možná budou také o něco ochotnější. Už to nebude nějaká škola, kde se něco stalo, ale konkrétní učitelka, která má ve třídě starosti.“

NAD OTÁZKAMI UČITELŮ

Michaela Veselá přednáší pedagogům už pět let. Svérázně, zato účinně.

„Co potěší? Když zjistíte, že vaše práce někomu prospěla. Třeba když učitelé dokážou díky informacím, které jsem jim dala, odhalit týrání dítěte, podat přesnou svědeckou výpověď. Přestože celé okolí vědělo, co se v rodině děje, všichni byli zticha. Jen učitel našel odvalu, promluvil a svědčil. Přitom na malém městě to vůbec není snadné, málokdy se to vyplácí.“

Nebo vám ředitel školy zavolá a řekne, máme tu takový a takový problém, nevím, jestli to není hloupost. Pomůžete mu věc řešit a najednou zjistíte, že to žádná maličkost nebyla, že jedno dítě chtělo druhé zabít.“

Vyvedlo vás při besedě někdy něco z míry?

„Na začátku určitě, dneska už máloco. V určitých českých lokalitách vás ale překvapí xenofobní postoje, až sociální fobie některých učitelů. U jiných cílových skupin obyvatel jsem na to zvyklá, u učitelů ne. Když ale mají potřebu tyto problémy otevřít, chápu, že to je pro ně hodně velký problém, který z něčeho pramení. Společně pak zkoušíme objevit strategii, jak z toho. Práce s národnostními menšinami, s lidmi ze sociálně vyloučených skupin patří taky do oblasti, kterou se zabývám. Kromě násilí ve školách právě tohle vidím jako druhý velký problém. Rada učitelů je vystavena velmi těžkým situacím, které někdy nedokážou řešit, nebo je neřeší adekvátně. Nikdo je na ně nepřipravoval, přitom se od nich očekává profesionální řešení.“

Pomoc mohou najít učitelé na webových stránkách o. s. Společně k bezpečí. Mohou se na pracovníky sdružení obracet se svými dotazy. Časem by měla přibýt otevřená poradna, kde bude M. Veselá na modelových případech vysvětlovat, jak má škola postupovat z pohledu sociálně právní ochrany, práva, pedagogiky. Přislíbila také pomoc prostřednictvím našich novin. „Z ohlasů je znát, že učitelé potřebují konkrétní radu. Jsem ráda, když jim můžeme pomoci.“

Příloha III – Vlastní dotazník

DOTAZNÍK

„Možnosti využití volného času středoškoláků na Příbramsku spojené s kriminalitou.“

Vážená studentko/studente,

jmenuji se Markéta Solnařová a studuji Vysokou školu evropských a regionálních studií v Příbrami.

Před sebou máte dotazník, jehož vyplněním přispějete ke vzniku mé bakalářské práce na téma „Možnosti využití volného času středoškoláků na Příbramsku spojené s kriminalitou“.

Získané informace jsou anonymní, budou zpracovány a použity pouze pro studijní účely a budou zpřístupněné ve školní knihovně, kde bude práce archivována.

Moc Vám děkuji za Váš čas!

Zaškrtnutím čtverečku označíte správnou odpověď.

I. Všeobecné údaje:

1) Vaše pohlaví je:

Muž Žena

2) Kolik Vám je let?

15 let 16 let 17 let 18 let 19 let 20 let

více..... (doplňte přesný údaj Vašeho věku)

3) Odkud jste?

Příbram Okolí Příbrami Jiné Město

4) Jakou střední školu studujete?

Obchodní akademie a vyšší odborná škola Příbram
 SOŠ a SOÚ Dubno
 Gymnázium – Komenského v Příbrami
 Střední zdravotnická škola Příbram.
 SPŠ a VOŠ Příbram

5) Jaký ročník navštěvujete?

I. ročník II. ročník III. ročník IV. ročník

6) Baví Vás studovat?

ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE NE NEVÍM

7) Jste spokojený/á se střední školou kterou studujete?

URČITĚ ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE URČITĚ NE NEVÍM

II. Podmínky pro sportovní využití:

8) Věnujete se aktivně nějakému sportu?(lze zaškrtnout i více odpovědí)

- Fotbal Basketball Tenis a stolní tenis Squash
 Hokej Běh Cyklistika Skate
 Lyžování a Snowboarding Plavání Tanec
- Jiné (doplňte jaké)

9) Myslíte, že v Příbrami je dostatek sportovního zázemí? (hřiště, fitness, kurty, bazény, skate parky, kluziště, haly, atd.)

- ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE NE NEVÍM

10) Jaké sportovní zařízení ve městě využíváte? (lze zaškrtnout i více odpovědí)

- žádné fotbalové hřiště tenisové kurty sportovní haly
 squashové haly ping pongové stoly bazény a koupaliště běžecké dráhy
 ski park kluziště skate park horolezecká stěna
 atletické sportoviště
- Jiné a jaké?

11) Jak často toto zařízení týdně navštívíte?

- ani jednou za týden 1-2x týdně 3-4x týdně 5-6x týdně
 každý den několikrát týdně (uved'te číselně přesně)

III. Možnosti v oblasti kultury:

12) Kde jste byl/a naposledy na nějaké kulturní akci?

- divadlo kino výstava vernisage galerie
 sportovní utkání
- Jiné a jaké?

13) Kdy to přibližně bylo?

- před týdnem před měsícem před ½ rokem před rokem
 více než před rokem

14) Chodíte rád/a do divadla?

- ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE NE NEVÍM

15) Když divadlo navštívíte, tak většinou:

- s kamarády s rodiči s prarodiči se školou sám/sama
 jiná možnost.....

IV. Způsoby trávení volného času:

16) Jak nejčastěji trávíte svůj volný čas?

- učím se jsem venku s kamarády sportuji sleduji televizi
 pracuji na PC hraji hry na pc chatuji nakupuji
- Děláte něco jiného?

V. Problematika drog

17) Požil/a jste, ať už kvůli dobrému výsledku při sportu, nebo v jakékoli těžké životní situaci, nějakou drogu?

URČITĚ ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE URČITĚ NE NEVÍM

Pokud ano, tak jakou?

18) Jaké drogy znáte?

LSD Marihuana Pervitin Kokain Extáze

Jiné a jaké

19) Víte, jakým způsobem a kde je možné si tyto látky obstarat?

ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE NE

Pokud ano, tak kde?

20) Byl/a jste někdy v situaci, kdy někdo z Vašeho okolí požíval tvrdé drogy?

ANO NE NEVÍM

21) Pokusil/a jste se mu pomoci?

ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE NE

VI. Bezpečnost a bezpečí v Příbrami:

22) Napište jedno slovo, nebo sousloví, které se Vám vybaví pokud zaslechnete pojem „Kriminalita v Příbrami,“

.....

23) Naše město je jedno z nejnebezpečnějších míst naší republiky. Překvapilo Vás toto tvrzení?

ANO NE NEVÍM

24) Jak by jste hodnotil/a na stupnici od 1 – 5 (1 – výborný stav, 5 – špatný stav) bezpečnost na Příbramsku?

1 2 3 4 5

25) Cítíte se ve svém okolí bezpečně?

URČITĚ ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE URČITĚ NE NEVÍM

26) Kdy se necítíte bezpečně?

necítím se bezpečně nikdy brzo ráno (např. při cestě do školy) během dne
 hlavně večer a v noci ve dne i v noci nevím

27) Proč se necítíte bezpečně?

obavy z lidí pohybující se ve Vašem okolí špatné pouliční osvětlení
 obavy z lidí žijících v sousedství nedostatek policistů v ulicích Příbrami

Jiný důvod, jaký?

28) Jak hodnotíte práci městské policie?

- jsem spokojen/á jsem spíše spokojen/á jsem spíše nespokojen/á
 nejsem spokojen/á
 mohlo by se něco změnit..... (napište co by se mohlo změnit)

29) V čem by se podle Vašeho názoru mohla zlepšit práce městské policie?

- více policistů na pochůzkách v ulicích důsledná a pravidelná kontrola (objektů apod.)
 profesionálnější přístup při jednání s občany
 Jiné a jaké?

30) Byl/a jste někdy v situaci, kdy jste se bál/a o svůj život, nebo o život někoho blízkého?

- ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE NE NEVÍM

31) Kde to bylo?

- sportoviště škola diskotéka restaurace nebo bar
 tvůj domov veřejné prostranství
 jinde a kde

32) Jaká byla reakce okolí?

- žádná ignorace pomohl jeden člověk pomohla skupina lidí
 přijela policie
 Jiná a jaká?

33) Znáte osobně někoho, kdo by byl schopen někomu ublížit?

- URČITĚ ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE NE NEVÍM

34) Pokud jste v otázce č.33 odpověděl/a určitě ano nebo spíše ano – jedná se o středoškoláka/středoškolačku?

- ANO NE

35) Napište Váš nápad, co by jste v Příbrami uvítali, aby to pomohlo snížit kriminalitu v našem městě. (sportovní zařízení, kulturní zařízení, apod.) Reálné i nereálné nápady.

.....
.....
.....
.....

Děkuji za vyplnění dotazníku!

Solnařová Markéta
Studentka 3. ročníku VŠERS

Příloha IV – Souhrnný seznam sportovních aktivit mladých

Druh sportu	Počet zaškrtnutí daného sportu
Fotbal	61
Basketball	36
Tenis a stolní tenis	50
Squash	14
Hokej	12
Běh	42
Cyklistika	81
Skate	5
Lyžování a snowboarding	67
Plavání	68
Tanec	58
Kulečnick	1
Šerm	3
BMX	1
Florbal	8
Fitness	6
Volejbal	15
Nohejbal	3
Americký fotbal	1
Airsoft	1
Žonglování s POI	1
Jízda na koni	4
Krasobruslení	7
Softbal	1
Box	3
Motorka	3
In-line brusle	2
Aerobik	2
Spinning	3
Dobrovolní hasiči	3
Badminton	1
Posilovna	4
Odbíjená	1
Fitbal	1
Jóga	1
Potápění	1
Spaní	1
Horolezectví	1
Turistika	5
Sportovní střelba	1
Gymnastika	1
Atletika	1

Příloha V – Souhrnný seznam reálných i nereálných nápadů, jak snížit kriminalitu na Příbramsku

Reálné i nereálné projekty	Počet zaškrtnutí daného projektu
Více policistů v ulicích	60
Potlačení radikálních skupin	5
Více kamer	15
Namátková kontrola občanských průkazů	4
Více aktivit pro střední školy	4
Besedy na téma kriminalita v Příbrami	1
Tvrdší zákony a tresty	18
Lepší osvětlení	14
Kontrola problémových míst a osob	11
Lepší výchova rodičů	7
Kurzy sebeovládání	1
Koncerty	1
Festivaly	1
Více sportovních zařízení	17
Prevence kriminality na školách	2
Více cyklostesek	4
Kultivované hudební kluby	12
Zrušení některých hospod a heren	4
Legální zdi na grafity	7
Více plesů	1
Ozbrojit barmany	2
Společenské prostory pro mladé	1
Zmodernizování plaveckého bazénu	5
Lepší program v kině	1
Levnější fitness zařízení	3
Pozměnit jízdní řády	10
Potlačení romské populace	5
Kurzy sebeobrany	1
Disneyland	2
Legoland	2
Multikino	6
Mc'donald	2
Kfc	2
Vylepšit zimní stadion	1
Lunapark	1
Průchody štolami	1
Noční kluby bez alkoholu	1
Relaxační zařízení	1
Superhrdina	2
Zoo	1
Zbourat "Dům hrůzy"	7
Omezit přídavky na děti	2
Více parků a dětských hřišť	3
Dráhy na in-line brusle	1
Čajovny	1
Zmodernizování bowlingových středisek	1

Co s kriminalitou mládeže?

Obyvatelé Příbrami, i dalších středočeských měst, mají s pachatelé – dětmi či mladistvými, bohužel, nemalé zkušenosti. Dopouštějí se drobných grádeží, přepadají své vrstevníky, výjimkou není ani prodej drog.

Před časem byla přijata norma, o které jsme se domnívali, že nám pomůže vyřešit problematiku trestné činnosti mládeže, resp. páchaní činů, které by jinak byly považovány za trestné, ale nejsou, protože ti, kteří se jich dopouštějí, jsou mladší patnácti let.

Na půdě Poslanecké sněmovny se při projednávání návrhu trestního zákoníku znovu otevřela otázka hranice trestní odpovědnosti mládeže, a zda posunutí hranice o jeden či dva roky situaci vyřeší.

Myslím, že můžeme najít shodu v tom, že se vždycky najdou pachatelé, kteří budou o krůček mladší než jakákoliv hranice, kterou napevno stanovíme zákonem. Za zvážení stojí možnost zavedení klouzavé hranice trestní odpovědnosti, tak jak je to třeba ve Spojených státech.

V USA není vůbec stanovena hranice pro to, kdy a jak staré dítě má být postaveno před soud. Fungují tam soudy pro mladistvé, což můžeme považovat za určitou obdobu řízení, které funguje i u nás. Soudci, se kterými jsem tam mluvila, předpokládají, že dítě zhruba ve věku od sedmi let už může být za určitých okolností, samozřejmě v doprovodu rodičů, zástupců apod., postaveno před tento soud pro mladistvé, aby mu bylo vysvětleno, že se dopustilo činu, který je nežádoucí, a za který by mohlo být přísně potrestáno. S rostoucím věkem, někde na hranici mezi deseti až patnácti lety je soudce sám oprávněn posoudit – za pomoci dalších nástrojů, jako je např. znalecký posudek rozumových schopností dítěte – zda je dítě zcela

zralé ve smyslu schopnosti uvědomit si závažnosti činu, jehož se dopustilo. Nejeví-li dítě žádné známky vůle po nápravě, vysmívá se systému, justici a celé společnosti, a nezasluhuje-li doslova a do písmene nic jiného, než aby bylo postaveno před normální soud, soudce rozhodne o procesu před normálním soudem, kde se už k věku dítěte nepřihlíží.

Požádala jsem pana ministra Pospíšila, a určitě tak učiním i prostřednictvím ústavněprávního výboru, aby ministerstvo spravedlnosti zpracovalo analýzu efektivnosti zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, protože, jak se obávám, zákon o soudnictví ve věcech mládeže zřejmě nefunguje tak, jak jsme zamýšleli.

Domnívám se, že ruku v ruce s posouzením rekodifikace trestního práva je nutné posuzovat i otázku trestání mládeže. Bez toho nemůžeme hodnotně přemýšlet o rekodifikaci trestního práva v České republice.

JUDr. Eva Dundáčková, poslankyně PČR

ABSTRAKT

SOLNAŘOVÁ, M. *Možnosti využití volného času středoškoláků na Příbramsku spojené s kriminalitou : bakalářská práce*. Příbram : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2009. 73 s. Vedoucí bakalářské práce Hana Divišová.

Klíčová slova: volný čas, středoškolák, kriminalita mládeže, delikventnost, rodina, škola, parta, zájmová sféra, výzkum, dotazník, projekt

Práce se zabývá možnostmi sportovního a dalšího vyžití v Příbrami, důležitostí volného času se zaměřením na kriminalitu mládeže, ovlivňovanou právě nadbytečným časem mladých lidí středoškolského věku.

Tvůrčí část obsahuje statistiky delikventní mládeže v Příbrami v roce 2007-2008, koncepci prevence kriminality města na léta 2009-2011, výsledky dotazníku „Cítíte se v Příbram bezpečně“, dále pak se tato část věnuje dětem, mladistvím a Oddělení sociálně-právní ochrany dětí. Vyhodnocení vlastního dotazníku na téma „Kriminalita a já“, jejíž součástí je podrobné zpracování každé otázky a výsledky jsou graficky znázorněné v obrázcích. Na závěr jsou navrženy nové, reálné projekty, které by podle středoškoláků mohly pomoci ke snížení kriminalitě ve městě.

ABSTRACT

SOLNAŘOVÁ, M. *The possibilities of utilization secondary school children's leisure time associated to criminality in Příbram city : Bachelor's work*. Příbram : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2009. 73 p. Leader of work Hana Divišová.

Key words: leisure time, secondary school child, youth criminality, delinquency, family, school, company, sphere of interests, research, questionnaire, project

Creative part includes statistics of youth delinquency in Příbram in 2007-2008, conception of criminality prevention for 2009-2011, results of questionnaire „Do you feel safe in Příbram?“, the part below attends to children, youth and the Social-law detachment protection of children. Evaluation of my own questionnaire „Criminality and me“, whose part includes detailed elaboration of every question and its result. At the there are in accordance to secondary school children's opinion proposed new, real projects, which could help decreasing criminality in the city.